

Seat No.	
----------	--

Set	P
-----	---

एम.ए. (Applied Psychology) (सत्र – I) (नवीन) (NEP CBCS) परीक्षा:

मार्च/एप्रिल – २०२५

Applied Cognitive Psychology (230126101)

वार, दिनांक : गुरुवार, १५-०५-२०२५

कमाल गुण: ६०

वेळ: दुपारी ०३:०० ते ०५:३०

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.१ खालील दिलेले योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा.

१२

- १) ——— ही समस्या परिहार चक्रातील पहिली पायरी आहे.
 अ) समस्येची व्याख्या करणे ब) समस्या ओळखणे
 क) संभाव्य उपाय तयार करणे ड) मूल्यमापन करणे
- २) ——— हे समस्या परिहार चे तंत्र नाही
 अ) प्रयत्न प्रमाद ब) अल्गोरिदमिक / रिता-भिसरण
 क) ह्युरिस्टिक / नवगामी ड) विकासपूरक परिवेश
- ३) ——— हा एक बोधनिक अडथळा आहे ज्यात व्यक्ती एखादी समस्या सोडवण्याचा प्रयत्न करतो तेव्हा त्याच्यामधील पूर्वज्ञान आणि पूर्वकल्पित मानसिकता यामुळे अडथळा तयार होतो.
 अ) साध्य-साधन विश्लेषण ब) मानसिक संच / न्यास
 क) चुकीचे प्रतिनिधित्व ड) नियंत्रण
- ४) ——— ही अपूर्व आणि मौल्यवान कल्पना निर्माण करण्याची क्षमता आहे.
 अ) समस्या सोडवणे ब) विचार करणे
 क) सर्जनशीलता ड) तपास करणे
- ५) ——— ही दोन किंवा अधिक पर्यायांमधून निवड करण्याची बोधनिक प्रक्रिया आहे.
 अ) निर्णय घेणे ब) पडताळणी
 क) समीक्षात्मक विचार ड) प्रदीपन
- ६) ——— सुचविते की सर्जनशीलतेसाठी वेळ आणि प्रयत्न दोन्ही आवश्यक आहेत.
 अ) बोधनिक सिद्धांत ब) गुंतवणूक सिद्धांत
 क) वैशिष्ट्य / गुण सिद्धांत ड) सामाजिक अध्ययन सिद्धांत

- ७) ——— हे निर्णय प्रक्रियेमधील बोधानिक भ्रम आहे.
 अ) आत्मविश्वास ब) फ्रेमिंग इफेक्ट
 क) बॅकट्रॅकिंग ड) मानसिक संच/न्यास
- ८) अमेरिकन मानसशास्त्रज्ञ विल्यम जेम्स यांच्या कार्याचा ——— अध्ययन क्षेत्रावर/शाखावर प्रभाव होतो.
 अ) गेस्टाल्ट/समग्रवाद ब) संरचनावाद
 क) कार्यवाद ड) वर्तनवाद
- ९) ——— हे गेस्टाल्ट तत्त्वांपैकी एक नाही.
 अ) समीपता ब) समानता
 क) सातत्य ड) सर्जनशीलता
- १०) ——— हा बॉटम अप प्रक्रियेचा एक घटक आहे.
 अ) टेम्पलेट जुळणी ब) संवेदनिक अध्ययन
 क) शब्द श्रेष्ठता प्रभाव ड) अँकरिंग
- ११) ——— ही एक घटना आहे जिथे व्यक्ती दृश्य दृश्यांमध्ये लक्षणीय बदल शोधण्यात अयशस्वी ठरतात.
 अ) रंग अंधत्व ब) बदल अंधत्व
 क) दृष्टी अंधत्व ड) पुष्टीकरण अंधत्व
- १२) ——— संवेदन दोषातील व्यक्ती त्यांच्या दोन्ही दृश्य क्षेत्राच्या बाजूकडे लक्ष देण्यास किंवा जाणीव करण्यात अयशस्वी ठरतात. जसे की तो त्यांच्या प्लेटच्या फक्त उजव्या बाजूचे अन्न खातो.
 अ) प्रोसोपॅग्नोसिया ब) ऍग्नोसिया
 क) सिमल्टाग्नोसिया ड) हेमिस्पेशियल नेगलेक्ट

प्र.२ खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही चार)

१२

- १) कार्यवाद म्हणजे काय? थोडक्यात स्पष्ट करा.
- २) समस्या परिहार म्हणजे काय? त्याचे टप्पे स्पष्ट करा.
- ३) शब्द श्रेष्ठता प्रभाव म्हणजे काय? थोडक्यात स्पष्ट करा.
- ४) समस्या परिहाराचे/सोडवण्याचे चक्र स्पष्ट करा.
- ५) वर्तनवाद म्हणजे काय? थोडक्यात स्पष्ट करा.
- ६) डिडक्टिव रिजनिंग म्हणजे काय? थोडक्यात स्पष्ट करा.

प्र.३ थोडक्यात उत्तरे/टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

१२

- १) बोधानिक मानसशास्त्राचा उदय स्पष्ट करा.
- २) संवेदन दोष कोणते आहेत? त्याचे प्रकार स्पष्ट करा.
- ३) आगमनात्मक तर्क म्हणजे काय? ते स्पष्ट करा.
- ४) संवेदन/धारणेच्या माहिती प्रक्रिया सिद्धांताचे तपशीलवार वर्णन करा.

प्र.४ दीर्घोत्तरी प्रश्न. (कोणताही एक)

१२

१) समस्या परिहार म्हणजे काय? समस्या परिहाराच्या पद्धती आणि समस्या परिहारातील अडथळे स्पष्ट करा.

किंवा

२) टॉप-डाउन आणि बॉटम अप प्रक्रियेचे तपशीलवार वर्णन करा.

प्र.५ बोधनिक मानसशास्त्र म्हणजे काय? बोधनिक मानसशास्त्रातील संशोधन पद्धती स्पष्ट करा.

१२

Seat No.	
----------	--

Set	P
-----	---

**M.A. (Applied Psychology) (Semester - I) (New) (NEP CBCS) Examination:
March/April – 2025**

Applied Cognitive Psychology (230126101)

Day & Date: Thursday, 15-05-2025
Time: 03:00 PM To 05:30 PM

Max. Marks: 60

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Choose the correct alternatives from the options.

12

- 1) _____ is the first step-in Problem-Solving Cycle.
 - a) Define the problem
 - b) Identify the problem
 - c) Generate possible solutions
 - d) Evaluation
- 2) _____ is not a type of Problem-Solving technique
 - a) Trial and error
 - b) Algorithmic
 - c) Heuristic
 - d) Incubation
- 3) _____ is a cognitive barrier that occurs when individuals approach a problem with a fixed and preconceived mindset.
 - a) Means Ends Analysis
 - b) Mental Set
 - c) Incorrect Representation
 - d) Monitoring
- 4) _____ is the ability to generate novel and valuable ideas.
 - a) Problems solving
 - b) Thinking
 - c) Creativity
 - d) Investigation
- 5) _____ is the cognitive process of choosing between two or more alternatives.
 - a) Decision Making
 - b) Verification
 - c) Critical Thinking
 - d) Illumination
- 6) _____ suggests that creativity requires both time and effort.
 - a) Cognitive Theory
 - b) Investment Theory
 - c) Trait Theory
 - d) Social Learning Theory
- 7) _____ is Cognitive Illusions in decision making.
 - a) Confidence
 - b) Framing Effect
 - c) Backtracking
 - d) Mental Set
- 8) _____ School of Psychology was influenced by the work of American psychologists William James.
 - a) Gestalt
 - b) Structuralism
 - c) Functionalism
 - d) Behaviorism

- 9) _____ is not a one of the Gestalt principles.
- a) Proximity
 - b) Similarity
 - c) Continuity
 - d) Creativity
- 10) _____ is a component of bottom-up processing.
- a) Template Matching
 - b) Perceptual Learning
 - c) Word Superiority Effect
 - d) Anchoring
- 11) _____ is a phenomenon where individuals fail to detect significant changes in visual Scenes.
- a) Color Blindness
 - b) Change Blindness
 - c) Vision Blindness
 - d) Confirmation Blindness
- 12) In _____ deficit individuals fail to attend to or acknowledge both side of their visual field, like he might eat only the food on the right side of their plate.
- a) Prosopagnosia
 - b) Agnosia
 - c) Simultanagnosia
 - d) Hemispatial Neglect

Q.2 Write short answers. (Any Four)

12

- 1) What is Functionalism? Explain in brief
- 2) What is problem solving? Explain its stages.
- 3) What is the word superiority effect? Explain in brief.
- 4) Explain Problem Solving Cycle.
- 5) What is behaviorism? Explain in brief.
- 6) What is deductive reasoning? Explain in brief.

Q.3 Short Answers / Short Notes. (Any Two)

12

- 1) Explain the emergence of cognitive psychology.
- 2) Which are the deficits of perception? Explain its type.
- 3) What is Inductive Reasoning? Explain it.
- 4) Explain information processing theory of perception in detail.

Q.4 Broad Question. (Any One)

12

- a) What is problem solving? Explain the methods of problem solving and obstacles in problem solving.

OR

- b) Explain Top-Down and bottom-up process in detail.**

Q.5 What is cognitive psychology? Explain the research methods in cognitive psychology.

12

Seat No.	
----------	--

Set	P
-----	---

एम.ए. (Applied Psychology) (सत्र – I) (नवीन) (NEP CBCS) परीक्षा:

मार्च/एप्रिल – २०२५

Applied Social Psychology (230126102)

वार, दिनांक : शनिवार, १७-०५-२०२५

कमाल गुण: ६०

वेळ: दुपारी ०३:०० ते ०५:३०

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.१ खालील दिलेले योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा.

१२

१) — हा आकर्षणाचा अंतर्गत स्रोत आहे.

अ) संलग्नतेची गरज	ब) आक्रमकतेची गरज
क) स्वीकृतीची आवश्यकता	ड) संपादनाची गरज

२) मानसशास्त्रज्ञ इलेन हॅटफिल्ड (१९८८) यांच्या मते, प्रेमाचे — दोन प्रकार आहेत.

अ) आवड विरुद्ध प्रेमळ प्रेम
ब) दयाळू विरुद्ध उत्कट प्रेम
क) रिक्त प्रेम विरुद्ध रोमँटिक प्रेम
ड) आत्मीयता विरुद्ध वचनबद्धता प्रेम

३) — सिद्धांताने सांगितले की आक्रमकता ही इतरांना हानी पोहोचवण्याच्या हेतूने प्रेरित असते.

अ) जैविक सिद्धांत	ब) सामाजिक-सांस्कृतिक सिद्धांत
क) ड्राइव्ह सिद्धांत	ड) सामाजिक शिक्षण सिद्धांत

४) — जोडप्यांना विद्यमान विवादांचे निराकरण करण्यात, संघर्षाची मूळ कारणे समजून घेण्यात आणि सकारात्मक उपाय योजना शोधण्यात मदत करते.

अ) कामाच्या ठिकाणी समुपदेशन	ब) गट समुपदेशन
क) किशोरवयीन समुपदेशन	ड) विवाह समुपदेशन

५) — म्हणजे स्वैच्छिक कृतींचा संदर्भ आहे ज्याचा हेतू इतरांना फायदा किंवा मदत करण्याच्या उद्देशाने आहे.

अ) सहानुभूती वर्तन	ब) सहकार्याची वागणूक
क) प्र-सामाजिक वर्तन	ड) समायोजन वर्तन

- ६) — हा एक पर्यावरणीय घटक आहे जो सामाजिक वर्तन कमी करू शकतो.
 अ) दृश्यमानता ब) पर्यावरणीय स्पष्टता
 क) अंधार ड) अंधत्व
- ७) — हा सामाजिक वर्तनावर प्रभाव पाडणारा अंतर्गत घटक नाही.
 अ) समानता आणि जबाबदारी ब) कृतज्ञता
 क) प्रतिष्ठा ड) सहानुभूती
- ८) — मध्ये व्यक्ती मदत करण्यास संकोच करतात कारण त्यांना विश्वास आहे की शेजारी इतर उपस्थित असलेले लोक देखील मदत करतील.
 अ) जबाबदारी स्वीकारणे ब) जबाबदारीचा गोंधळ
 क) जबाबदारीचा परमार्थ ड) जबाबदारीला झिडकारणे
- ९) — ही व्यक्ती किंवा गटांमधील माहिती, विचार, कल्पना किंवा भावनांची देवाणघेवाण करण्याची प्रक्रिया आहे.
 अ) संप्रेषण ब) समज
 क) सहकार्य ड) देणगी
- १०) — ही एक मनोवैज्ञानिक संकल्पना आहे जी अशांत झालेल्या भावना किंवा आक्रमकतेपासून मुक्त होण्यास दर्शविते.
 अ) कथा सांगणे ब) भावना वाढवणे
 क) कॅथारिसिस ड) भावनांचे दडपण
- ११) — ही माहिती, विचार आणि भावनांची देवाणघेवाण करण्याची प्रक्रिया आहे जी समजूतदारपणा, विश्वास आणि सकारात्मक संबंधांना प्रोत्साहन देते.
 अ) व्यावसायिक संप्रेषण ब) उद्देशहीन संप्रेषण
 क) निरोगी संप्रेषण ड) अनिरोगी संप्रेषण
- १२) — हा निकटवर्तीय जोडीदाराशी हिंसाचार किंवा कौटुंबिक हिंसाचार म्हणून संदर्भित आहे, जसे की नातेसंबंध मधील अपमानास्पद वागणूक.
 अ) घरगुती हिंसा ब) रगिंग
 क) वैयक्तिक संघर्ष ड) इंद्राग्रुप रूपता

प्र.२ खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार)

१२

- १) क्रोध म्हणजे काय? स्पष्ट करा.
- २) आकर्षणाच्या बाह्य निर्धारकांमध्ये समीपतेची भूमिका स्पष्ट करा.
- ३) गैर-मौखिक संवादाचे प्रकार स्पष्ट करा.
- ४) मदत करणारा स्वभाव कमी करणारे घटक स्पष्ट करा.
- ५) आक्रमकतेचा "ड्राइव्ह सिद्धांत" स्पष्ट करा.
- ६) आकर्षणाच्या बाह्य निर्धारकांमध्ये शारीरिक आकर्षणाची भूमिका स्पष्ट करा.

- प्र.३ खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) १२
- १) प्र-सामाजिक वर्तन म्हणजे काय? प्र-सामाजिक वर्तन कसे वाढवायचे? स्पष्ट करा.
 - २) आक्रमकता म्हणजे काय? आक्रमकतेचे स्तर स्पष्ट करा.
 - ३) संप्रेषण ची व्याख्या करा आणि संप्रेषण कौशल्ये स्पष्ट करा.
 - ४) परस्पर आकर्षण म्हणजे काय? आकर्षणाचे अंतर्गत, बाह्य आणि परस्परसंवादी (सामाजिक) निर्धारक स्पष्ट करा.
- प्र.४ खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणताही एक) १२
- १) संप्रेषण म्हणजे काय? शाब्दिक संप्रेषणाचे प्रकार स्पष्ट करा.
 - २) मदत करायची की नाही हे ठरवताना "पाहणाऱ्याच्या" निर्णयावर परिणाम करणाऱ्या ५ पायऱ्या स्पष्ट करा.
- प्र.५ आक्रमकता म्हणजे काय? आक्रमकतेचे विविध प्रकार स्पष्ट करा. १२

Seat No.	
----------	--

Set	P
-----	---

**M.A. (Applied Psychology) (Semester - I) (New) (NEP CBCS) Examination:
March/April - 2025
Applied Social Psychology (230126102)**

Day & Date: Saturday, 17-05-2025
Time: 03:00 PM To 05:30 PM

Max. Marks: 60

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Select the correct alternative.

12

- 1) _____ is an internal source of attraction.
 - a) Need for Affiliation
 - b) Need for Aggression
 - c) Need for Acceptance
 - d) Need for Achievement
- 2) According to psychologist Elaine Hatfield (In 1988), there are _____ two types of love.
 - a) Liking vs. Loving Love
 - b) Compassionate vs. Passionate Love
 - c) Empty Love vs. Romantic Love
 - d) Intimacy vs. Commitment Love
- 3) _____ Theory stated that aggression is reflected by the motive to harm others.
 - a) Biological Theory
 - b) Socio-Cultural Theory
 - c) Drive Theory
 - d) Social Learning Theory
- 4) _____ helps couples to address existing conflicts, understand the underlying causes of disputes and finding healthy resolutions.
 - a) Workplace Counseling
 - b) Group Counseling
 - c) Teenage Counseling
 - d) Marriage Counseling
- 5) _____ refers to voluntary actions that are intended to benefit or help others.
 - a) Empathy behavior
 - b) Cooperation behavior
 - c) Pro-social behavior
 - d) Adjustment behavior
- 6) _____ is an environmental factor that can reduce pro-social behavior.
 - a) Visibility
 - b) Environmental Clarity
 - c) Darkness
 - d) Blindness

- 7) _____ is not an internal factor that influences on prosocial behavior.
- a) Similarity and responsibility b) Gratitude
 - c) Dignity d) Empathy
- 8) In _____ Bystanders may hesitate to act or help because they believe others present will also help.
- a) Acceptance of Responsibility
 - b) Confusion of Responsibility
 - c) Altruism of Responsibility
 - d) Diffusion of Responsibility
- 9) _____ is the process of exchanging information, thoughts, ideas, or feelings between individuals or groups.
- a) Communication c) Perception
 - b) Cooperation d) Donation
- 10) _____ is a psychological concept that suggests the release of pent-up emotions or aggression.
- a) Story telling b) Amplify the feeling
 - c) Catharsis d) Repression of feeling
- 11) _____ is a process of exchanging information, thoughts, and feelings in a way that promotes understanding, trust, and positive relationships.
- a) Professional Communication
 - b) Purposeless Communication
 - c) Healthy Communication
 - d) Unhealthy Communication
- 12) _____ referred to as intimate partner violence or family violence, like abusive behaviors within the relationship.
- a) Domestic Violence b) Ragging
 - c) Intra personal conflict d) Intragroup Aggression

Q.2 Write short answers. (Any Four)**12**

- 1) What is Anger?
- 2) Explain role of proximity in External determinants of attraction.
- 3) Explain the types of non-verbal communication.
- 4) Explain the factors that reduce the helping nature.
- 5) Explain the "Drive Theory" of Aggression.
- 6) Explain the role of physical attractiveness in external determinants of attraction.

Q.3 Write short notes. (Any Two)**12**

- 1) What is pro-social behavior? How to increase prosocial behavior?
- 2) What is Aggression? Explain the levels of aggression.
- 3) Define communication and explain the communication skills.
- 4) What is interpersonal attraction? Explain internal, external, and interactive (social) determinants of attraction.

Q.4 Broad Question. (Any One) 12

- 1) What is communication? Explain the types of verbal communication.
- 2) Explain the 5 steps in understanding the bystander's effect in deciding to help or not.

Q.5 What is aggression? Explain various forms/types of aggressions. 12

Seat No.	
----------	--

Set	P
-----	---

एम.ए. (Applied Psychology) (सत्र – I) (नवीन) (NEP CBCS) परीक्षा:

मार्च/एप्रिल – २०२५

Research Methodology in Psychology (230126105)

वार, दिनांक : शनिवार, २४-०५-२०२५

कमाल गुण: ६०

वेळ: दुपारी ०३:०० ते ०५:३०

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.१ खालील दिलेले योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा.

१२

- १) जर संशोधक समस्या निवडत असेल तर कोणती खबरदारी महत्वाची असेल.
 - अ) अस्पष्ट समस्या टाळा
 - ब) संशोधक प्रशिक्षण आणि पात्रता
 - क) अभ्यासासाठी वेळ मर्यादा ठेवा
 - ड) वरील सर्व
- २) ——— हे दोन किंवा अधिक चलांमधील संबंधाचे अनुमानित विधान आहे.
 - अ) नमुना
 - ब) व्याख्या
 - क) गृहीतक
 - ड) संशोधन रचना
- ३) A ——— हे चिन्ह आहे ज्याला अंक किंवा मूल्ये नियुक्त केली जातात.
 - अ) चल
 - ब) गृहीतक
 - क) डेटा
 - ड) विधान
- ४) संशोधन शीर्षकाची सर्वोत्तम लांबी ——— शब्द आहे.
 - अ) १२ ते १५
 - ब) १ ते २
 - क) १७ ते २०
 - ड) २३ ते २७
- ५) प्रयोगशाळेत प्रयोग नियंत्रण चलांना ——— असेही म्हणतात.
 - अ) IV
 - ब) DV
 - क) Extraneous
 - ड) यापैकी काहीही नाही
- ६) ——— म्हणजे लोकसंख्येचा प्रतिनिधी.
 - अ) डेटा
 - ब) व्हेरिएबल
 - क) नमुना
 - ड) गृहीतक

- ७) सहसंबंध गुणांक ---- पासून श्रेणीत आहेत
अ) -1 ते +1 ब) 0 ते +1
क) -1 ते 0 ड) -2 ते +2
- ८) क्षेत्रीय अभ्यास ---- शी संबंधित आहे.
अ) प्रयोगशाळेची परिस्थिती ब) वास्तविक जीवन परिस्थिती
क) प्रायोगिक परिस्थिती ड) वरील सर्व
- ९) ---- संशोधन पद्धतींमध्ये संशोधकांचे स्वतंत्र चलांवर नियंत्रण नसते.
अ) प्रायोगिक ब) फील्ड
क) एक्स-पोस्ट फॅक्टो संशोधन ड) भिन्नता
- १०) कोणत्याही घटनेचा अभ्यास करण्याचे सर्वात प्रभावी मार्ग म्हणजे नियंत्रित स्थिती आहे ----
अ) सर्वेक्षण ब) मुलाखत
क) क्षेत्रीय अभ्यास ड) प्रयोगशाळा प्रयोग
- ११) संशोधनात ---- प्रकाशन पुस्तिका सर्वत्र स्वीकारली गेली आहे.
अ) APA ब) ACA
क) IPA ड) SPSS
- १२) बुक्स जर्नल्स हे ---- डेटाचे उदाहरण आहे.
अ) प्राथमिक ब) माध्यमिक
क) विश्लेषण ड) यापैकी नाही

प्र.२ संक्षिप्त उत्तरे लिहा (कोणतेही चार)

१२

- १) राज्य स्तरीकृत यादृच्छिक नमुना स्पष्ट करा.
- २) चांगल्या संशोधन प्रश्नाची वैशिष्ट्ये परिभाषित करा.
- ३) पुनरावलोकनाच्या स्रोतांचा संक्षिप्त परिचय
- ४) प्रयोग डिझाइनची मूलभूत तत्वे परिभाषित करा.
- ५) कोणत्याही दोन प्रकारच्या चलांची व्याख्या करा
- ६) निरीक्षण पद्धतीचा तपशील सांगा

प्र.३ थोडक्यात उत्तरे/टीपा लिहा (कोणतेही दोन)

१२

- १) मूल्यमापन संशोधनासाठी मार्गदर्शक तत्वावर चर्चा करा.
- २) नमुना घेण्याची पद्धत स्पष्ट करा
- ३) संशोधन आरखडा अर्थ आणि उद्देश स्पष्ट करा.
- ४) संशोधनात संगणक प्रणालीच्या वापराची वर्णन करा

- प्र.४ खालील प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) १२
- १) डेटा/प्रदत्त संकल्पनाची पद्धत स्पष्ट करा
किंवा
- २) APA स्वरूप संशोधन अहवाल लेखनाबद्दल चर्चा करा
- प्र.५ खालील प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर द्या. १२
- संशोधन म्हणजे काय? समस्या निवड आणि गृहीतकाचे तपशील स्पष्ट करा.

Seat No.	
----------	--

Set P

**M.A. (Applied Psychology) (Semester - I) (New) (NEP CBCS) Examination:
March/April - 2025**

Research Methodology in Psychology (230126105)

Day & Date: Saturday, 24-05-2025
Time: 03:00 PM To 05:30 PM

Max. Marks: 60

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Select the correct alternative. 12

- 1) If Researcher selecting the problem which precaution will be important.
 - a) Vague problems avoided
 - b) Researcher training and qualification
 - c) Keep time limit for study
 - d) All the above
- 2) A _____ is a conjectural statement of the relation between two or more variables.
 - a) Sample
 - b) Definition
 - c) Hypothesis
 - d) Research design
- 3) A _____ is symbol to which numerals or values are assigned.
 - a) Variables
 - b) Hypothesis
 - c) Data
 - d) Statement
- 4) The best length of research title is a _____ words.
 - a) 12 to 15
 - b) 1 to 2
 - c) 17 to 20
 - d) 23 to 27
- 5) In laboratory experiment control variables also called as _____.
 - a) IV
 - b) DV
 - c) Extraneous
 - d) None of these
- 6) _____ means representative of population.
 - a) data
 - b) Variable
 - c) Sample
 - d) Hypothesis
- 7) Correlation coefficients range from _____.
 - a) -1 to +1
 - b) 0 to +1
 - c) -1 to 0
 - d) -2 to +2
- 8) Field study is related to _____.
 - a) Laboratory situation
 - b) Real life situation
 - c) Experimental situation
 - d) All above

Seat No.	
----------	--

Set	P
-----	---

एम.ए. (Applied Psychology) (सत्र – I) (नवीन) (NEP CBCS) परीक्षा:

मार्च/एप्रिल – २०२५

Psychology of Personality (230126106)

वार, दिनांक : सोमवार, २६-०५-२०२५

कमाल गुण: ६०

वेळ: दुपारी ०३:०० ते ०५:३०

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.१ खालील दिलेले योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा.

१२

१) — यांनी व्यक्तीमत्वाचे PEN सिद्धांत मांडला.

अ) कॅटेल	ब) आयझॅक
क) फ्रॉईड	ड) होगन

२) जैविक क्षेत्र हे — व्यक्तीमत्त्व स्पष्टीकरणाचे उत्तम मार्ग आहे.

अ) मनोशारिरिक	ब) मनोभौतिक
क) मनोगतिकी	ड) मनोसामाजिक

३) मानवी स्वभावाबद्दल ज्ञान देणारे — क्षेत्रे आहेत.

अ) ५	ब) ६
क) ७	ड) ८

४) सदसदविवेक/पराहम — तत्व वर कार्यरत आहे.

अ) वास्तव	ब) सुख
क) नैतिक	ड) स्व

५) — गुणसुत्रांच्या संपूर्ण संचाशी संबंधित आहे.

अ) युजेनिक्स	ब) गुणतत्त्व
क) जीनोम	ड) यापैकी नाही

६) सर्व जनुके गुणसुत्रांच्या — जोडीवर असतात.

अ) २२	ब) २१
क) २०	ड) २३

७) — स्थिरता ही समूहातील वैयक्तिक स्थितीचा स्थान आहे.

अ) मध्य स्तर	ब) रँक ऑर्डर
क) सजनसमुदाय स्तर	ड) समूह स्तर

प्र.५ सविस्तर प्रश्न.

१२

सिगमंड फ्रॉईड यांचे मनोलैंगिक अवस्था आणि व्यक्तीमत्त्व रचना यांचे वर्णन करा.

Seat No.	
----------	--

Set	P
-----	---

**M.A. (Applied Psychology) (Semester - I) (New) (NEP CBCS) Examination:
March/April - 2025
Psychology of Personality (230126106)**

Day & Date: Monday, 26-May-2025
Time: 03:00 PM To 05:30 PM

Max. Marks: 60

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Choose the correct alternative:

12

- 1) _____ proposed PEN model of personality.
 - a) Cattell
 - b) Eysenck
 - c) Freud
 - d) Hogan
- 2) Biological domain is best way to explain about _____ of personality.
 - a) Psychophysiology
 - b) Psychophysics
 - c) Psychoanalytic
 - d) Psychosocial
- 3) There are _____ domains of knowledge about human nature.
 - a) 5
 - b) 6
 - c) 7
 - d) 8
- 4) The Superego operates on the basis of _____ principle.
 - a) Reality
 - b) Pleasure
 - c) Moral
 - d) Self
- 5) _____ refers to the complete set of genes an organism possesses.
 - a) Eugenics
 - b) Trait
 - c) Genome
 - d) None of these
- 6) All genes are located on _____ pairs of chromosomes.
 - a) 22
 - b) 21
 - c) 20
 - d) 23
- 7) _____ stability is the maintenance of individual position within group.
 - a) Mean level
 - b) Rank order
 - c) Population level
 - d) Group level
- 8) Psychological mechanism have three key ingredients input _____ output.
 - a) Store
 - b) Decision rules
 - c) Evidences
 - d) Direction
- 9) _____ research typically focuses on a single subject.
 - a) Idiographic
 - b) Nomothetic
 - c) Experimental
 - d) Correlation

- 10)** Which of the following are sources of personality data?
a) Self-report data b) Observer report data
c) Life-outcome data d) All of these
- 11)** Who developed theory of natural selection _____.
a) Eysenck b) Cattell
c) Allport d) All of these
- 12)** Following which techniques measure brain activity _____.
a) MRI b) EEG
c) PET d) All of these

Q.2 Write short answers. (Any Four)

12

- 1) Brief introduction of rank order stability.
- 2) State importance of twin study.
- 3) What is personality?
- 4) What is genome?
- 5) Brief introduction about Indian trait taxonomy.
- 6) Explain brain activity measurement techniques.

Q.3 Write short answers/short notes. (Any Two)

12

- 1) Write short note on behavioral genetic method.
- 2) Define any three defense mechanisms.
- 3) Write short notes on 16 PF.
- 4) Discuss about social and cultural domain.

Q.4 Write the detailed answer. (Any One)

12

- 1) Describe physiological measures commonly used in personality research.

OR

- 2) Give detail information about Eysenck model of personality.

Q.5 Write the detailed answer.

12

Describe Sigmund Freud psychosexual stages & structure of personality.

Seat No.	
----------	--

Set	P
-----	---

एम.ए. (Applied Psychology) (सत्र – I) (नवीन) (NEP CBCS) परीक्षा:
मार्च/एप्रिल – २०२५
Sport Psychology (230126104)

वार, दिनांक : बुधवार, २८-०५-२०२५

कमाल गुण: ३०

वेळ: दुपारी ०३:०० ते ०४:३०

- सूचना :** १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
 २) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.१ योग्य पर्याय निवडा

०६

- १) — खेळ आणि ऍथलेटिक कामगिरीचे मनोवैज्ञानिक पैलू समजून घेण्यावर आणि वर्धित करण्यावर लक्ष केंद्रित करते.
 अ) फॉरेन्सिक मानसशास्त्र ब) क्रीडा मानसशास्त्र
 क) विकासात्मक मानसशास्त्र ड) समुपदेशन मानसशास्त्र
- २) — मध्ये क्रीडापटू त्यांची कौशल्ये आणि कामगिरी वाढण्यासाठी मानसिक प्रतिमेची शक्ती ओळखू लागतात.
 अ) व्हिज्यु अलायझेशन ब) मानसिक कणखरपणा
 क) मानसिक तयारी ड) स्व-निरीक्षण
- ३) — मध्ये लवचिकता, आत्मविश्वास आणि दबावाखाली लक्ष केंद्रित करण्याची क्षमता समाविष्ट आहे.
 अ) मानसिक तयारी ब) प्रेरणा
 क) टीम डायनॅमिक्स ड) मानसिक कणखरपणा
- ४) APA या शब्दाचा अर्थ — आहे.
 अ) ऑस्ट्रियन सायकोलॉजिकल असोसिएशन
 ब) एशियन सायकोलॉजिकल असोसिएशन
 क) अमेरिकन सायकोलॉजिकल असोसिएशन
 ड) अमेरिकन फिलॉसॉफिकल असोसिएशन
- ५) — व्यक्तिमत्त्वाचा दृष्टिकोन नाही.
 अ) मनोविश्लेषणवादी दृष्टीकोन ब) वर्तणूक दृष्टीकोन
 क) मानवतावादी दृष्टीकोन ड) निरीक्षणात्मक दृष्टीकोन

- ६) ——— दृष्टीकोन व्यक्तींच्या अंगभूत चांगुलपणावर आणि
आत्म-वास्तविकतेसाठी प्रयत्न करण्याची त्यांची क्षमतावर भर देतो.
अ) जैविक दृष्टीकोन ब) संज्ञानात्मक दृष्टीकोन
क) मानवतावादी दृष्टीकोन ड) वर्तणूक दृष्टीकोन

प्र.२ खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)

0६

- १) क्रीडा मानसशास्त्रात मानसिक तयारी म्हणजे काय? थोडक्यात स्पष्ट करा.
- २) क्रीडा मानसशास्त्रातील प्रेरणेची भूमिका स्पष्ट करा.
- ३) व्यक्तिमत्त्व म्हणजे काय? थोडक्यात स्पष्ट करा.
- ४) न्यूरोइमेजिंग तंत्र म्हणजे काय? त्याचे प्रकार स्पष्ट करा.

प्र.३ लघुत्तरी प्रश्न.

0६

- १) सेल्फ-रिपोर्ट इन्व्हेंटरी म्हणजे काय? त्याची तत्वे आणि प्रकार स्पष्ट करा.

प्र.४ दीर्घोत्तरी प्रश्न. (कोणताही एक)

१२

- १) प्रोजेक्टिव्ह तंत्र म्हणजे काय? व्यक्तिमत्त्व मूल्यांकनाचे स्वरूप म्हणून प्रोजेक्टिव्ह तंत्रांचे प्रकार स्पष्ट करा.

किंवा

- २) क्रीडा मानसशास्त्र म्हणजे काय? क्रीडा मानसशास्त्राची व्याप्ती स्पष्ट करा.

Seat No.	
----------	--

Set	P
-----	---

**M.A. (Applied Psychology) (Semester - I) (New) (NEP CBCS) Examination:
March/April – 2025
Sport Psychology (230126104)**

Day & Date: Wednesday, 28-05-2025
Time: 03:00 PM To 04:30 PM

Max. Marks: 30

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Choose the correct option.

06

- 1) _____ focuses on understanding and enhancing the psychological aspects of games and athletic performance.
 - a) Forensic Psychology b) Sport Psychology
 - c) Developmental Psychology d) Counseling Psychology

- 2) In _____ Athletes starts to recognize the power of mental imagery to enhance their skills and performance.
 - a) Visualization b) Mental Toughness
 - c) Mental Preparation d) Self – monitoring

- 3) _____ involves resilience, confidence, and the ability to stay focused under pressure.
 - a) Mental Preparation b) Motivation
 - c) Team Dynamics d) Mental Toughness

- 4) The word APA stands for _____.
 - a) Austrian Psychological Association
 - b) Asian Psychological Association
 - c) American Psychological Association
 - d) American Philosophical Association

- 5) _____ is not an approach of Personality?
 - a) Psychodynamic Approach b) Behavioral Approach
 - c) Humanistic Approach d) Observational Approach

- 6) _____ emphasizes the inherent goodness of individuals and their ability to strive for self-actualization.
 - a) Biological Approach b) Cognitive Approach
 - c) Humanistic Approach d) Behavioral Approach

Q.2 Write short Notes. (Any two)

- 1) What is mental preparation in sport psychology? Explain in brief
- 2) Explain the role of motivation in sport psychology.
- 3) What is Personality? Explain in brief.
- 4) What is neuroimaging technique? Explain its types.

Q.3 Short answer**06**

What is self-report inventory? Explain its principles and Types.

Q.4 Broad Answer (Any One)**12**

- 1) What is projective technique? Explain the types of projective techniques as form of personality assessment

OR

- 2) What is Sport Psychology? Explain the scope of sport psychology.

--	--

मार्च/एप्रिल - २०२५

कमाल गुण :- ६०

૨) ઉજવીકડીલ અંક પૂર્ણ ગુણ દર્શવિતાત.

१२

- Page 1 of 5

- ७) ——— हे रासायनिक संदेशवाहक आहेत जे सायनॅप्सेस, न्यूरॉन्समधील जंक्शन्समध्ये सिग्नल प्रसारित करतात.
अ) न्यूरॉन्स ब) डेंड्राइट्स
क) हार्मोन्स ड) न्यूरोट्रान्स्मीटर
- ८) ——— हा सेरेब्रमचा बाह्य स्तर आहे आणि दुमडलेल्या करड्या पदार्थाने बनलेला आहे.
अ) थॅलेमस ब) हायपोथॅलेमस
क) लिंबिक प्रणाली ड) सेरेब्रल कॉर्टेक्स
- ९) सेरेब्रल कॉर्टेक्स चार लोबमध्ये विभागलेले आहे: ———, पॅरिएटल लोब, टेम्पोरल लोब आणि ओसीपीटल लोब.
अ) सेंट्रल लोब ब) मध्य लोब
क) फ्रंटल लोब ड) त्रिकोणी लोब
- १०) ——— ही बाह्य वातावरणातील चढ-उतार परिस्थिती असताना स्थिर अंतर्गत संतुलन राखण्याची प्रक्रिया आहे.
अ) होमिओस्टॅसिस ब) चयापचय
क) अपचय ड) हार्मोन्स
- ११) ——— वाढ, विकास, चयापचय, दुरुस्ती आणि पुनरुत्पादन यांसारख्या शरीराच्या अनेक कार्यांवर नियंत्रण ठेवण्यासाठी प्रमुख भूमिका बजावतात.
अ) न्यूरॉन्स ब) हार्मोन्स
क) न्यूरोट्रान्स्मीटर ड) पाठीचा कणा
- १२) निद्रानाश, झोपेत श्वास गुदमरणे, अस्वस्थ पाय विकृती, झोपण्याची अनियंत्रित इच्छा हे ——— विकार आहेत.
अ) झोपेचे विकार ब) रात्रीचे विकार
क) चिंता विकार ड) मूड विकार

प्र.२ खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार)

१२

- १) न्यूरॉन म्हणजे काय? थोडक्यात स्पष्ट करा.
- २) सेरोटोनिनचे कार्य स्पष्ट करा.
- ३) GABA चे कार्य स्पष्ट करा.
- ४) सहानुभूती तंत्रिका तंत्र (SNS) चे कार्य स्पष्ट करा.
- ५) कॅटाबोलिझमची कार्ये स्पष्ट करा.
- ६) हिंडब्रेनची / पश्चमस्तिष्क ची कार्ये स्पष्ट करा.

- प्र.३ थोडक्यात टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) १२
- १) सिनेप्टिक ट्रान्समिशन म्हणजे काय? ते स्पष्ट करा.
 - २) परिधीय मज्जासंस्थेचे तपशीलवार वर्णन करा.
 - ३) होमिओस्टॅसिस म्हणजे काय? तपशीलवार स्पष्ट करा.
 - ४) तंत्रिका संचार और संचालन स्पष्ट करा.
- प्र.४ दीर्घोत्तरी प्रश्न. (कोणताही एक) १२
- १) शारीरिक मानसशास्त्र म्हणजे काय? शारीरिक मानसशास्त्रातील संशोधन पद्धती स्पष्ट करा.
- किंवा
- २) न्यूरोट्रांसमीटर म्हणजे काय? न्यूरोट्रांसमीटरचे प्रकार आणि कार्य स्पष्ट करा.
- प्र.५ दीर्घोत्तरी प्रश्न. १२
- शारीरिक मानसशास्त्र म्हणजे काय? होमिओस्टॅसिस आणि चयापचय स्पष्ट करा.

Seat No.	
----------	--

Set	P
-----	---

M.A. (Applied Psychology) (Semester - II) (New) (NEP CBCS)
Examination: March/April – 2025
Physiological Psychology (230126201)

Day & Date: Wednesday, 14-05-2025
 Time: 11:00 AM To 01:30 PM

Max. Marks: - 60

Instructions: 1) All questions are compulsory.
 2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Select the correct alternative.

12

- 1) _____ are the basic units of the brain.

a) Neurons	b) Dendrites
c) Axons	d) Cell Body
- 2) _____ Play an important role in mood regulation.

a) Endorphin	b) Serotonin
c) Dopamine	d) GABA
- 3) _____ called as Natural Pain Relief.

a) GABA	b) Dopamine
c) Histamine	d) Endorphin
- 4) The length of an axon is depending on _____.

a) Location	b) Function
c) Both Location and Function	d) None of these
- 5) _____ refers to the brain's ability to change and adapt in response to experiences, learning, and environmental factors.

a) Neural Plasticity	b) Synapse
c) Neurotransmitter	d) Thinking
- 6) When a neuron receives a signal, it can generate a brief electrical impulse that travels along the axon. This process called _____.

a) Sensation	b) Perception
c) Action Potential	d) Polarization
- 7) _____ are chemical messengers that transmit signals across synapses, the junctions between neurons.

a) Neurons	b) Dendrites
c) Hormones	d) Neurotransmitters
- 8) _____ is the outer layer of the cerebrum and is composed of folded gray matter.

a) Thalamus	b) Hypothalamus
c) Limbic System	d) Cerebral Cortex

- 9) cerebral cortex is divided into four lobes: _____, parietal lobe, temporal lobe, and occipital lobe.
a) Central Lobe	b) Middle lobe
c) Frontal lobe	d) Triangular lobe
- 10) _____ is a process of maintaining stable internal balance while fluctuations conditions in the external environment.
a) Homeostasis	b) Metabolism
c) Catabolism	d) Hormones
- 11) _____ Play a major role to control many body functions, such as growth, development, metabolism, repair and reproduction.
a) Neurons	b) Hormones
c) Neurotransmitters	d) Spinal Cord
- 12) Insomnia, sleep apnea, restless legs syndrome, narcolepsy is _____ Disorders.
a) Sleep Disorders	b) Night Disorders
c) Anxiety Disorders	d) Mood Disorders

Q.2 Write Short Notes. (Any Four)**12**

- 1) What is Neuron? Explain in brief.
- 2) Explain the function of Serotonin.
- 3) Explain the function of GABA.
- 4) Explain the function of Sympathetic Nervous System (SNS).
- 5) Explain the functions of Catabolism.
- 6) Explain the Functions of Hindbrain.

Q.3 Write short Answers. (Any Two)**12**

- 1) What is Synaptic Transmission? Explain it.
- 2) Explain Peripheral Nervous System in details.
- 3) What is Homeostasis? Explain in details.
- 4) Explain Neural communication and conduction.

Q.4 Broad Answer. (Any One)**12**

- a) What is Physiological psychology? Explain the research methods in physiological psychology.

OR

- b) What is Neurotransmitter? Explain types and functions of neurotransmitters.

Q.5 Broad Answer.**12**

What is physiological psychology? Explain the Homeostasis and Metabolism.

Seat No.	
----------	--

Set	P
-----	---

एम.ए. (Applied Psychology) (सत्र – II) (नवीन) (NEP CBCS) परीक्षा:
मार्च/एप्रिल – २०२५
Statistics in Psychology (230126202)

वार, दिनांक : शुक्रवार, १६-०५-२०२५
 वेळ: सकाळी ११:०० ते ०१:३०

कमाल गुण: ६०

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
 २) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.१ खालील दिलेले योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा.

१२

- १) $Q3 = \text{---}$ च्या समान आहे.
 अ) P25 ब) P50
 क) P75 ड) यापैकी नाही
- २) --- म्हणजे एखादी गोष्ट घडण्याची शक्यता किती आहे?
 अ) संभाव्यता ब) टक्केवारी
 क) चतुर्थांश ड) मध्यक
- ३) जर एकप्रकारे ANOVA $k=3, n=5$ असेल तर एकूण df किती --- असेल.
 अ) १५ ब) १३
 क) १४ ड) १२
- ४) जर वितरित मूल्य किंवा डेटा डाव्या बाजूला अधिक प्लॉट केला असेल, तर हा --- प्रकारचा स्क्युड आहे.
 अ) Bimodal ब) सकारात्मक
 क) नकारात्मक ड) यापैकी काहीही नाही
- ५) खालील डेटा २४, १८, १९, १२, २३, २०, २१, २२ मधून मध्यगा शोधा
 अ) २० ब) २१
 क) २१ $\square$ ड) २० $\square$
- ६) जर चतुर्थक विचलन १ असेल तर पर्संटायल रँक --- असेल
 अ) ७५ ब) ५०
 क) १०० ड) २५

- ७) मानक स्कोअर (Z -स्कोअर) ची सरासरी ---- असते आणि मानक विचलन १ असते.
- अ) २ ब) १
क) ३ ड) 0
- ८) ---- व्हेरिएबल्समधील कोणतेही कारण आणि परिणाम संबंध सूचित करू शकत नाही.
- अ) सहसंबंध ब) मीन
क) t चाचणी ड) ANOVA
- ९) ---- हे अंदाज आकडेवारीचा एक प्रकार आहे.
- अ) मानक विचलन ब) प्रतिगमन
क) झेड-स्कोअर ड) टी-चाचणी
- १०) X व्हेरिएबल वाढल्यास, Y व्हेरिएबल्स कमी होतात हे ---- सहसंबंधाचे उदाहरण आहे.
- अ) एकाधिक ब) नकारात्मक
क) सकारात्मक ड) शून्य
- ११) कर्टोसिसचे ---- प्रकार आहेत.
- अ) ५ ब) ३
क) ७ ड) १
- १२) Z स्कोअर सूत्र ---- ओळखा.
- अ) $Z = \frac{X - \bar{X}}{SD}$ ब) $Z = \frac{X + \bar{X}}{SD}$
क) $Z = \frac{\bar{X} - X}{SD}$ ड) $Z = \frac{X - \bar{X}}{N}$

प्र.२ खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही चार)

१२

- १) Platykurtic Kurtosis बदल माहिती द्या.
- २) सकारात्मक सहसंबंध म्हणजे काय?
- ३) घटक विश्लेषण म्हणजे काय?
- ४) विस्तार म्हणजे काय?
- ५) बहुलक बदल थोडक्यात परिचय लिहा.
- ६) चतुर्थक विचलनाबद्दल थोडक्यात परिचय लिहा.

प्र.३ थोडक्यात उत्तरे/टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

१२

- १) सामान्य वितरण वक्रचे महत्व स्पष्ट करा.
- २) पर्सेंटाइल आणि पर्सेंटाइल रँक बदल महत्व द्या.
- ३) मध्यमान आणि मध्यागा विषयी चर्चा करा.
- ४) Z स्कोअर परिभाषित करा.

प्र.४ दीर्घोत्तरी प्रश्न. (कोणताही एक)

१२

- १) प्रतिगमन म्हणजे काय? साधे आणि एकाधिक प्रतिगमन स्पष्ट करा.
- २) उपचारात्मक उपचारापूर्वी ताण स्केल आणि उपचारात्मक उपचारानंतरचे ताण स्केल यासंबंधी प्रदान केलेला काल्पनिक डेटा तणावाच्या प्रभावापूर्वी आणि नंतरचा फरक शोधा.

Before	After
६८	६३
५८	६०
७४	६५
५५	६२
८१	५४
५९	७३
४७	४५
७५	७३

प्र.५ दीर्घोत्तरी प्रश्न.

१२

कल्पनिक डेटा सारणीमध्ये प्रदान करतो, शून्य गृहितके तपासण्यासाठी भिन्नतेचे विश्लेषण लागू करा.

Group I	Group II	Group III
०८	११	५
१०	१३	५
११	१३	८
११	१५	९
१२	१६	१०

Seat No.	
-----------------	--

Max. Marks: 60

12

- Page 4 of 6

- c) Z-score
- d) t-test
- 10) If the X variable increase, the Y variables decreases is an example of _____ correlation.
- a) Multiple
- b) Negative
- c) Positive
- d) Zero
- 11) There are _____ types of kurtosis.
- a) 5
- b) 3
- c) 7
- d) 1
- 12) Identify the Z score formula _____.
- a) $Z = X - \bar{X} / SD$
- b) $Z = X + \bar{X} / SD$
- c) $Z = \bar{X} - X / SD$
- d) $Z = X - \bar{X} / N$

Q.2 Write short answers. (Any Four)

- 1) Give information about Platykurtic kurtosis.
- 2) What is positive correlation?
- 3) What is Factor analysis?
- 4) What is Range?
- 5) Write brief introduction about Mode.
- 6) Write brief introduction about Quartile deviation.

Q.3 Write short answers. (Any Two)

- 1) Explain Importance of the normal distribution curve.
- 2) Give importance about percentile and percentile rank.
- 3) Discuss about mean and median.
- 4) Define Z score.

Q.4 Write the detail answer. (Any One)

- a)** What is regression? Explain simple and multiple regression.

OR

- b)** Hypothetical data provided regarding stress scale before therapeutic treatment and stress scale after therapeutic treatment score find out difference between before and after stress impact.

Before	After
68	63
58	60
74	65
55	62
81	54
59	73
47	45
75	73

Q.5 Write the detail answer**12**

- 1) Hypothetical data provide in table, apply the analysis of variance to test the null hypothesis.

Group I	Group II	Group III
8	11	5
10	13	5
11	13	8
11	15	9
12	16	10

Set	P
-----	---

एम.ए. (Applied Psychology) (सत्र – II) (नवीन) (NEP CBCS) परीक्षा:
मार्च/एप्रिल – २०२५
Psychology of Emotion (230126204)

कमाल गुणः ३०

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

03

- १) ——— मूलभूत प्रकारच्या भावना आहेत.
अ) चार ब) पाच
क) सहा ड) सात
- २) भावना म्हणजे विशिष्ट भावना किंवा भावपूर्ण अवस्थांद्वारे वैशिष्ट्यीकृत ——— अनुभव.
अ) व्यक्तिनिष्ठ ब) वस्तुनिष्ठ
क) संदिग्ध ड) अस्पष्ट
- ३) ——— नुसार भावना बाह्य उत्तेजनांना शारीरिक प्रतिसादांचे परिणाम आहेत.
अ) फ्रायडचा भावनांचा सिद्धांत
ब) डार्विनचा भावनांचा सिद्धांत
क) कॅनन—बार्ड भावनांचा सिद्धांत
ड) जेम्स—लॅंग भावनांचा सिद्धांत
- ४) ——— ने भावनांचा एक सिद्धांत विकसित केला जो भावनांचा रचनात्मक सिद्धांत म्हणून ओळखला जातो (एसटीई).
अ) डॉ. सरटे ब) डॉ. हिलमन
क) डॉ. पीटर डी रिवेरा ड) डॉ. लाजरस
- ५) ——— नुसार भावना, धारणा, मूल्यमापन, अर्थ लावणे आणि विशेषता यांचे परिणाम आहेत.
अ) बोधनिक दृष्टीकोन ब) वर्तणूक दृष्टीकोन
क) सामाजिक शिक्षण दृष्टीकोन ड) मानवतावादी दृष्टीकोन

- ६) ——— सिद्धांत मांडतो की भावना शारीरिक उत्तेजना आणि बोधनिक विश्लेषण या दोन्हींचे परिणाम आहेत.
- अ) सी. डार्विनचा भावनांचा सिद्धांत
- ब) कॅनन—बार्ड भावनांचा सिद्धांत
- क) जेम्स—लॅंग भावनांचा सिद्धांत
- ड) शॅचर भावनांचा सिद्धांत

- प्र.२ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) 0६
- अ) भावना म्हणजे काय? थोडक्यात स्पष्ट करा.
- ब) राग ही भावना स्पष्ट करा.
- क) डार्विनचा भावनेचा दृष्टीकोन स्पष्ट करा.
- ड) भावनांच्या बोधनिक दृष्टिकोनाचे वर्णन करा.
- प्र.३ भावना म्हणजे काय? सी. डार्विन आणि जेम्स लॅंग यांनी प्रस्तावित केलेल्या भावनांचा सिद्धांत स्पष्ट करा. 0६
- प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर द्या. १२
- अ) भावना म्हणजे काय? डी रिबेरा यांनी मांडलेल्या भावनांचा सिद्धांत स्पष्ट करा.
- किंवा
- ब) भावना म्हणजे काय? वैशिष्ट्यांसह सहा मूलभूत भावनांबद्दल तपशीलवार स्पष्टीकरण द्या.

Seat No.	
-----------------	--

Set	P
-----	---

M.A. (Applied Psychology) (Semester - II) (New) (NEP CBCS)
Examination: March/April - 2025
Psychology of Emotion (230126204)

Day & Date: Thursday, 22-May-2025
Time: 11:00 AM To 12:30 PM

Max. Marks: 30

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Choose the correct alternatives from the options.

06

- 1) There are ____ basic types of emotions.

a) Four	b) Five
c) Six	d) Seven
- 2) Emotions are ____ experiences characterized by specific feelings or affective states.

a) Subjective	b) Objective
c) Ambiguous	d) Unclear
- 3) According to ____ emotions are the result of physiological responses to external stimuli.

a) Freud's Theory of Emotion
b) Darwin's Theory of Emotion
c) Cannon- Bard Theory of Emotion
d) James- Lange Theory of Emotion
- 4) ____ developed a theory of emotion known as the Structural Theory of Emotion (STE).

a) Dr. Sarte	b) Dr. Hillman
c) Dr. Peter De Rivera	d) Dr. Lazarus
- 5) According to ____ the emotions are result of perception, appraisal, interpretation, and attribution.

a) Cognitive Approach	b) Behavioral Approach
c) Social Learning Approach	d) Humanistic Approach
- 6) ____ theory proposes that emotions are the result of both physiological arousal and cognitive interpretation.

a) C. Darwin's Theory of Emotion
b) Cannon- Bard Theory of Emotion
c) James-Lange Theory of Emotion
d) Schachter Theory of Emotion

- Q.2 Short Notes: (Any Two) 06**
- 1) What is Emotion? Explain in brief.
 - 2) Explain the Anger emotion.
 - 3) Explain Darwin's approach of emotion.
 - 4) Describe cognitive approach of emotion.
- Q.3 Answer the following question. 06**
- What is emotion? Explain Theory of Emotion proposed by C. Darwin and James-Lange theory of Emotion.
- Q.4 Answer the following questions: (Any One) 12**
- 1) What is emotion? Explain theory of Emotion proposed by De Rivera.
- OR**
- 2) What is emotion? Explain in details about six basic emotions with features.

Seat No.	
----------	--

Set **P**

एम्.ए. (Applied Psychology) (सत्र – II) (नवीन) (NEP CBCS) परीक्षा:

मार्च/एप्रिल - २०२५

Domains of Personality (230126206)

वार, दिनांक : मंगळवार, २७-०५-२०२५

कमाल गुण: ६०

वेळ: सकाळी ११:०० ते ०१:३०

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.१ खालील दिलेले योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा.

१२

- १) मी काय आहे आणि मी काय नाही हे ——— ची भावना विकसित करण्याचे उदाहरण आहे.

अ) सामाजिक ओळख	ब) स्वसंकल्पना
क) भावनिक वैशिष्ट्य	ड) ओळख संकट
- २) लिंग फरकाचा अभ्यास ——— येथे पुरुषांपेक्षा स्त्रिया किंचित चांगल्या होत्या.

अ) गणितीय क्षमता	ब) आक्रमकता
क) शाब्दिक क्षमता	ड) यापैकी काहीही नाही
- ३) ——— हा शब्द विशिष्ट अंदाजानुसार वागण्याच्या किंवा प्रतिक्रिया देण्याच्या प्रवृत्तीला सूचित करतो.

अ) स्वभाव	ब) ओळख संकट
क) मनोविश्लेषणात्मक	ड) सामाजिक शिक्षण
- ४) ——— हे चांगल्या-वाईट परिमाणासह स्वसंकल्पनेचे सर्वसाधारण मूल्यमापन आहे.

अ) आदर्श स्वतः	ब) स्वतःची कार्यक्षमता
क) सामाजिक ओळख	ड) आत्मसन्मान
- ५) शिकलेल्या असहायतेचे मूळ मॉडेल ——— वरील प्रयोगांपासून सुरु झाले.

अ) मांजर	ब) उंदीर
क) माकड	ड) कुत्रा
- ६) फील्ड अवलंबित्व वि फील्ड इंडिपेंडन्सी परिभाषित करण्यासाठी वैयक्तिक फरक तपासण्यासाठी Witkin वापरलेले उपकरण.

अ) फिरो	ब) एम्बेडेड आकृती चाचणी
क) रॉड आणि फ्रेम चाचणी	ड) TAT

- ७) ——— हा जागरूकता विचार आणि माहिती प्रक्रियेचा संदर्भ देणारा एक सामान्य शब्द आहे.
- अ) भावना ब) अहंकार मानसशास्त्र
क) गरज ड) अनुभूती
- ८) वैयक्तिक बांधकामांचा सिद्धांत कोणी विकसित केला?
- अ) एरिकसन ब) जॉर्ज केली
क) रॉजर्स ड) मास्लो
- ९) मनोसामाजिक विकासाच्या एरिकसन सिद्धांतानुसार जो पहिला टप्पा आहे.
- अ) आयडेंटिटी वि आयडेंटिटी गोंधळ
ब) स्थिरता वि जनरेटिव्हिटी
क) विश्वास विरुद्ध अविश्वास
ड) अलगाव विरुद्ध आत्मीयता
- १०) न्यूरोटिकिझमचे वैशिष्ट्य कोण प्रदर्शित करतात त्यांना ——— होण्याची शक्यता जास्त असते.
- अ) नकारात्मक भावना ब) सकारात्मक भावना
क) आनंद भावना ड) आशावादी
- ११) रॉजर्सने थेरपीची रचना केली, जी आत्म-वास्तविकतेवर मार्ग ठेवण्यास मदत करते?
- अ) REBT ब) ग्राहक केंद्रित थेरपी
क) स्वतःचा विकास करा ड) संलग्नक थेरपी
- १२) ——— हा एखाद्या व्यक्तीने निवडलेले ध्येय साध्य करण्याच्या उद्देशाने संबंधित क्रियांचा संच आहे.
- अ) वैयक्तिक प्रकल्प
ब) संज्ञानात्मक सामाजिक शिक्षण
क) मॉडेलिंग
ड) संज्ञानात्मक-प्रभावी व्यक्तिमत्व प्रणाली

प्र.२ खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही चार)

੧੨

- १) कोणतीही दोन मुलांची संलग्नक शैली लिहा.
- २) नियंत्रण लोकसचा संक्षिप्त परिचय.
- ३) भावना वैशिष्ट्यांचा संक्षिप्त परिचय.
- ४) स्वसंकल्पना म्हणजे काय?
- ५) विकसित संस्कृतीची व्याख्या करा.
- ६) नार्सिसिझमचे वर्णन करा.

- प्र.३ लघुत्तरी प्रश्न. (कोणत्याही दोन) १२
- १) हार्मोन आणि लिंग फरक याबद्दल चर्चा करा.
 - २) प्रौढ संबंध शैली स्पष्ट करा.
 - ३) कॅरेन हॉर्नी मनोविश्लेषण सिद्धांताचे तपशीलवार स्पष्टीकरण.
 - ४) मोठ्या तीन हेतूंबद्दल तपशील द्या.
- प्र.४ तपशीलवार उत्तर लिहा. (कोणताही एक) १२
- १) अहंकार मानसशास्त्र काय आहे? एरिकसनच्या मनोसामाजिक सिद्धांताविषयी माहितीचे वर्णन करा.
- किंवा
- २) व्यक्तिमत्वासंबंध संज्ञानात्मक सामाजिक शिक्षण पद्धतीचे वर्णन करा.
- प्र.५ तपशीलवार उत्तर लिहा. १२
- मानवतावादी दृष्टीकोनातील गरजा आणि रॉजर्सच्या योगदानाची मास्लो पदानुक्रम स्पष्ट करा.

Set	P
-----	---

M.A. (Applied PSYCHOLOGY) (Semester - II) (New) (NEP CBCS)
Examination: March/April - 2025
Domains of Personality (230126206)

Day & Date: Tuesday, 27-05-2025
Time: 03:00 PM To 05:30 PM

Max. Marks: 60

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Select the correct alternative.

12

- 1) What is me and what not me is an example of developing sense of _____.
a) Social Identity b) Self concept
c) emotional trait d) identity crisis
- 2) The study of gender difference women were slightly better than men at _____.
a) Mathematical ability b) aggressiveness
c) Verbal ability d) none of these
- 3) The term _____ refers to the tendency to behave or react in certain predictable ways.
a) Disposition b) Identity crisis
c) Psychoanalytic d) Social learning
- 4) _____ is a general evaluation of self concept along a good-bad dimension.
a) Ideal self b) Self efficacy
c) Social identity d) Self-esteem
- 5) The original model of learned helplessness began with experiments on _____.
a) Cat b) Rat
c) Monkey d) Dog
- 6) _____ apparatus Witkin used for to investigate individual differences to define field dependency vs field independency.
a) Firo B b) Embedded figure test
c) Rod and Frame test d) TAT
- 7) _____ is a general term referring to awareness thinking and information processing.
a) Emotion b) Ego psychology
c) Needs d) Cognition

- 8) Who developed theory of personal constructs?
 - a) Erikson
 - b) George Kelly
 - c) Rogers
 - d) Maslow
- 9) According to Erikson theory of psychosocial development which is the 1st stage.
 - a) Identity vs Identity confusion
 - b) Stagnation vs Generativity
 - c) Trust vs Mistrust
 - d) Isolation Vs Intimacy
- 10) Who exhibit the trait of neuroticism there are more chances vulnerable to _____.
 - a) Negative emotion
 - b) Positive emotion
 - c) Joy emotion
 - d) Optimistic
- 11) Rogers designed therapy, which help to keep path on self-actualization?
 - a) REBT
 - b) Client Centered therapy
 - c) Develop of self
 - d) Attachment therapy
- 12) A _____ is a set of relevant actions intended to achieve a goal that a person has selected.
 - a) personal project
 - b) Cognitive social learning
 - c) Modeling
 - d) Cognitive-Affective personality system

Q.2 Write short answers. (Any Four)

12

- 1) Write any two child attachment style.
- 2) Brief introduction of Locus of control.
- 3) Brief introduction of emotion trait.
- 4) What is self concept?
- 5) Define evoked culture.
- 6) Describe narcissism

Q.3 Write short answers/Short notes. (Any Two)

12

- 1) Discuss about the hormone and gender difference.
- 2) Explain Adult relationship style.
- 3) Detail explanation of Karen Horney psychoanalysis theory.
- 4) Give detail about the big three motives.

Q.4 Write the detail answer. (Any One)

12

- 1) What is Ego psychology? Describe information about Erikson's psychosocial theory.**

OR

- 2) Describe Cognitive social learning approach regarding personality.**

Q.5 Write the detail answer.

12

Explain Maslow hierarchy of Needs and Rogers contribution in humanistic approach.

Seat
No.

Set P

एम.ए. (Applied Psychology) (सत्र – III) (नवीन) (NEP CBCS) परीक्षा:

मार्च/एप्रिल – २०२५

Counseling Process and Theories (230126301)

वार, दिनांक : गुरुवार, १५-०५-२०२५

कमाल गुण: ६०

वेळ: सकाळी ११:०० ते ०१:३०

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.१ खालील दिलेले योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा.

१२

१) खालीलपैकी कोणते समुपदेशन परिभाषित करते?

- अ) समस्या सोडवण्याची प्रक्रिया
- ब) आत्म-विकासाच्या उद्देशाने एक परस्पर क्रिया
- क) मानसोपचाराचा पर्याय
- ड) मानसिक आजारांचे निदान

२) समुपदेशक होण्यासाठी नकारात्मक प्रेरकांमध्ये हे समाविष्ट आहे.

- अ) इतरांना मदत करण्याची इच्छा
- ब) भावनिक त्रास
- क) मजबूत संवाद कौशल्य
- ड) वैयक्तिक आत्म-जागरूकता

३) संशोधनात सॅम्पलिंगचे अत्यावश्यक तत्व कोणते आहे?

- अ) यादृच्छिक निवड
- ब) उच्च किंमत
- क) पूर्वाग्रह समावेश
- ड) केवळ ज्ञात व्यक्तींची निवड

४) व्यावसायिक समुपदेशनामध्ये HIPAA या शब्दाचा अर्थ काय आहे?

- अ) आरोग्य विमा गोपनीयता आणि जबाबदारी कायदा
- ब) आरोग्य विमा पोर्टेबिलिटी आणि अकाउंटेबिलिटी कायदा
- क) हेल्थकेअर इंटिग्रेशन फॉर प्रोफेशनल्स ऍक्ट
- ड) लोकांसाठी आरोग्य सुधारणा कायदा

५) समुपदेशनातील पुढाकाराचा संदर्भ आहे.

- अ) प्रक्रियेत सहभागी होण्याची क्लायंटची इच्छा
- ब) समुपदेशकाचे निर्देश
- क) समुपदेशनातील कायदेशीर जबाबदाऱ्या
- ड) खोलीची भौतिक व्यवस्था

- ६) प्रारंभिक मुलाखती दरम्यान सहानुभूती समाविष्ट आहे.
 अ) उपाय ऑफर करणे
 ब) ग्राहकाच्या भावना अचूकपणे प्रतिबिंबित करणे
 क) तपशीलवार नोंदी घेणे
 ड) ग्राहकाच्या भावनांकडे दुर्लक्ष करणे
- ७) 'काउंटरट्रांसफरन्स' या शब्दाचा संदर्भ आहे.
 अ) ग्राहकाला समुपदेशकाची भावनिक प्रतिक्रिया
 ब) थेरपी सत्रांमध्ये भूमिका बजावणे
 क) समुपदेशकाकडे ग्राहकाचे भावनिक प्रक्षेपण
 ड) उपचारात्मक युतीमध्ये ब्रेक
- ८) अँडलेरियन समुपदेशन यावर लक्ष केंद्रित करते.
 अ) बेशुद्ध ड्राइव्ह समजून घेणे
 ब) कौटुंबिक गतिशीलता आणि वैयक्तिक ध्येये शोधणे
 क) तर्कहीन समजूतींना आव्हान देणारे
 ड) हस्तांतरणाचे विश्लेषण करणे
- ९) अस्तित्वविषयक समुपदेशन यावर जोर देते.
 अ) भूतकाळातील वर्तनांचे विश्लेषण करणे
 ब) जीवनाचा अर्थ आणि वैयक्तिक जबाबदारी शोधणे
 क) संज्ञानात्मक पुनर्रचना
 ड) कौटुंबिक कलह सोडवणे
- १०) खालीलपैकी कोणती थेरपी अकार्यक्षम विचार पद्धतीवर लक्ष केंद्रित करते?
 अ) अँडलेरियन समुपदेशन ब) संज्ञानात्मक थेरपी
 क) वर्तणूक थेरपी ड) मनोविश्लेषणात्मक थेरपी
- ११) स्ट्रक्चरल कौटुंबिक समुपदेशन मॉडेल सादर केले होते.
 अ) बोवेन ब) मिनुचिन
 क) कार्ल रॉजर्स ड) आरोन बेक
- १२) ट्रॉमा केंद्रित समुपदेशनाचा उद्देश आहे.
 अ) वर्तन पद्धती बदला
 ब) सुरक्षितता प्रदान करा आणि आघात संबंधित भावनांवर प्रक्रिया करा.
 क) संज्ञानात्मक विकृती ओळखा
 ड) कौटुंबिक संरचना विकसित करा.

- प्र.२ टिपा लिहा (कोणतेही चार) १२
- १) मार्गदर्शन आणि समुपदेशन यातील फरक
 - २) समुपदेशनात क्रेडेन्शियल आणि प्रमाणन
 - ३) ग्राहक विरुद्ध समुपदेशकाने सुरू केलेल्या मुलाखती
 - ४) संक्रमण आणि उपचारात्मक संबंधांवर त्याचा प्रभाव
 - ५) व्यक्ती-केंद्रित समुपदेशन आणि त्याची मुख्य तत्वे
 - ६) संकट समुपदेशन पद्धती
- प्र.३ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) १२
- १) समुपदेशन प्रक्रियेवर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा?
 - २) समुपदेशन दरम्यान शाब्दिक आणि गैर-मौखिक वर्तनाचे महत्व चर्चा करा?
 - ३) अस्तित्वात्मक समुपदेशनाची वैशिष्ट्ये आणि अनुप्रयोग हायलाईट करा?
 - ४) रिअॅलिटी थेरपी (आरटी) आणि समुपदेशनात त्याचा वापर स्पष्ट करा?
- प्र.४ दीर्घोत्तरी प्रश्न. (कोणतेही एक) १२
- १) अँडलेरियन समुपदेशन सिद्धांत आणि उपचारात्मक सराव मध्ये त्याचा उपयोग तपशीलवार वर्णन करा.
 - २) कॉग्निटिव्ह बिहेवियरल थेरपी (CBT) आणि क्लायंटला मदत करणाऱ्या त्याच्या चरणांवर चर्चा करा.
- प्र.५ वास्तविक जीवनातील उदाहरणांसह क्लायंटच्या वर्तनाला आकार देण्यासाठी वर्तणूक समुपदेशनाच्या भूमिकेचे तपशीलवार वर्णन करा. १२

Seat No.	
----------	--

Set	P
-----	---

M.A. (Applied Psychology) (Semester - III) (New) (NEP CBCS)
Examination: March/April - 2025
Counseling Process and Theories (230126301)

Day & Date: Thursday, 15-May-2025
 Time: 11:00 AM To 01:30 PM

Max. Marks: 60

Instructions: 1) All questions are compulsory.
 2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Select the correct alternative.

12

- 1) Which of the following defines counseling?
 - a) Problem-solving process
 - b) An interactive process aimed at self-growth
 - c) A substitute for psychotherapy
 - d) Diagnosing mental illnesses
- 2) Negative motivators for becoming a counselor include:
 - a) Desire to help others
 - b) Emotional distress
 - c) Strong communication skills
 - d) Personal self-awareness
- 3) Which is an essential principle of sampling in research?
 - a) Random selection
 - b) High cost
 - c) Bias inclusion
 - d) Selection of only known individuals
- 4) What does the acronym HIPAA stand for in professional counseling?
 - a) Health Insurance Privacy and Accountability Act
 - b) Health Insurance Portability and Accountability Act
 - c) Healthcare Integration for Professionals Act
 - d) Health Improvement for People Act
- 5) An initiative in counseling refers to:
 - a) The client's willingness to engage in the process
 - b) The counselor's directives
 - c) Legal obligations in counseling
 - d) The physical arrangement of the room
- 6) During the initial interview, empathy involves:
 - a) Offering solutions
 - b) Reflecting client emotions accurately
 - c) Taking detailed notes
 - d) Ignoring the client's feelings

- 7) The term "countertransference" refers to
 - a) The counselor's emotional reaction to the client
 - b) Role-playing in therapy sessions
 - c) The client's emotional projection onto the counselor
 - d) A break in the therapeutic alliance
- 8) Adlerian counseling focuses on
 - a) Understanding unconscious drives
 - b) Exploring family dynamics and individual goals
 - c) Challenging irrational beliefs
 - d) Analyzing transference
- 9) Existential counseling emphasizes:
 - a) Analyzing past behaviors
 - b) Discovering the meaning of life and individual responsibility
 - c) Cognitive restructuring
 - d) Resolving family conflicts
- 10) Which of the following therapies focuses on dysfunctional thinking patterns?
 - a) Adlerian Counseling
 - b) Cognitive Therapy
 - c) Behavioral Therapy
 - d) Psychoanalytic Therapy
- 11) The Structural Family Counseling model was introduced by:
 - a) Bowen
 - b) Minuchin
 - c) Carl Rogers
 - d) Aaron Beck
- 12) Trauma-focused counseling aims to:
 - a) Change behavioral patterns
 - b) Provide safety and process trauma-related emotions
 - c) identify cognitive distortions
 - d) Develop family structures

Q.2 Write short Notes. (Any Four)**12**

- 1) Distinction between guidance and counseling.
- 2) Credentialing and certification in counseling
- 3) Client versus counselor-initiated interviews.
- 4) Transference and its impact on the therapeutic relationship.
- 5) Person-centered counseling and its key principles.
- 6) Crisis counseling approaches.

Q.3 Write short answers. (Any Two)**12**

- 1) Explain the factors influencing the counseling process
- 2) Discuss the significance of verbal and nonverbal behavior during counseling
- 3) Highlight the characteristics and application of Existential Counseling?
- 4) Explain Reality Therapy (RT) and its use in counseling?

Q.4 Broad Question. (Any One)

12

- 1) Describe in detail the Adlerian Counseling theory and its application in therapeutic practice.

OR

- 2) Discuss Cognitive Behavioral Therapy (CBT) and its steps in helping clients.

Q.5 Describe in detail the role of Behavioral Counseling in shaping client behavior, with examples from real-life situations.

12

Seat No.	
----------	--

Set **P**

एम.ए. (Applied Psychology) (सत्र – III) (नवीन) (NEP CBCS) परीक्षा:

मार्च/एप्रिल – २०२५

Psychopathology (230126302)

वार, दिनांक : शनिवार, १७-०५-२०२५

कमाल गुण: ६०

वेळ: सकाळी ११:०० ते ०१:३०

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.१ खालील दिलेले योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा.

१२

- १) DSM-5 ही निदानासाठी आवश्यक वर्गीकरण प्रणाली आहे.
 - अ) शारीरिक आजार
 - ब) मानसशास्त्रीय विकार
 - क) शैक्षणिक कमतरता
 - ड) समाजशास्त्रीय आचरण
- २) गंभीर स्मरणशक्ती कमी होणे आणि गोंधळाचा समावेश असलेली न्यूरोसायकोलॉजिकल स्थिती आहे.
 - अ) द्विध्रुवीय विकार
 - ब) प्रलाप
 - क) सामान्यीकृत चिंता विकार
 - ड) फोबिया
- ३) बौद्धिक अपंगत्व प्रामुख्याने कामकाजाच्या कोणत्या पैलूवर परिणाम करते?
 - अ) भावनिक स्थिरता
 - ब) संज्ञानात्मक विकास आणि दैनंदिन कामकाज
 - क) शारीरिक समन्वय
 - ड) संवेदी धारणा
- ४) ऑटिझम स्पेक्ट्रम डिसऑर्डरमध्ये सहसा खालील गोष्टींचा समावेश होतो.
 - अ) उन्नत सामाजिक कौशल्ये
 - ब) विशिष्ट हितसंबंधांवर तीव्र लक्ष
 - क) भ्रम
 - ड) श्रवणभ्रम
- ५) खालीलपैकी कोणते बाल शोषणाशी संबंधित आहे?
 - अ) मूड विकार
 - ब) कुटुंबातील आक्रमता
 - क) मानसिक विकार
 - ड) फोबियास
- ६) स्किझोफ्रेनियामध्ये साधारणपणे खालील गोष्टींचा समावेश होतो.
 - अ) भ्रम आणि भ्रम
 - ब) मूड स्विंग्स
 - क) शारीरिक वेदना
 - ड) वाढलेली ऊर्जा पातळी

- ७) "लढा किंवा पळा" ही संकल्पना कोणत्या प्रकारच्या विकाराशी जोडलेली आहे?
- अ) व्यक्तिमत्व विकार ब) चिंता विकार
क) न्यूरो-डेव्हलपमेंटल विकार ड) व्यसन विकार
- ८) कोणता सिद्धांत आक्रमकता हे शिकलेले वर्तन म्हणून स्पष्ट करतो?
- अ) संज्ञानात्मक सिद्धांत ब) सामाजिक शिक्षण सिद्धांत
क) अंतःप्रेरणा सिद्धांत ड) जैविक सिद्धांत
- ९) उच्च उर्जा आणि तीव्र नैराश्य यांच्यातील मूड स्विंग हे सूचित करतात.
- अ) स्किझोफ्रेनिया ब) द्विध्रुवीय विकार
क) OCD ड) सामाजिक चिंता
- १०) आपत्कालीन परिस्थितीत बायस्टँडर प्रभाव सर्वात संबंधित आहे.
- अ) मूड डिसऑर्डर ब) सामाजिक चिंता विकार
क) सामाजिक वर्तन ड) OCD
- ११) पौगंडावस्थेमध्ये उभदवणारे विकार आणि शैक्षणिक कौशल्यांमध्ये अडचणी येतात:
- अ) शिकण्याचे विकार ब) विघटनशील विकार
क) मूड विकार ड) घाबरण्याचे विकार
- १२) "व्यापक विकासात्मक विकार" हा शब्द प्रामुख्याने संदर्भित करतो.
- अ) मूड विकार
ब) व्यक्तिमत्व विकार
क) चिंता विकार
ड) अनेक क्षेत्रांवर परिणाम करणारा विकासात्मक विलंब

प्र.२ खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार)

१२

- १) ICD-10 वर्गीकरण प्रणालीची मूलभूत वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- २) आक्रमकतेवर प्रभाव टाकण्यात पर्यावरणीय घटकांची भूमिका थोडक्यात लिहा.
- ३) सोमाटोफॉर्म विकारांच्या वैशिष्ट्यांचे वर्णन करा.
- ४) परस्पर संबंधांवर नकाराचे परिणाम स्पष्ट करा.
- ५) जवळचे नाते टिकवून ठेवण्यासाठी विवाहपूर्व आणि वैवाहिक समुपदेशनाचे महत्त्व सांगा.
- ६) सामाजिक वर्तनाचा एक घटक म्हणून सामाजिक जबाबदार वर्तनासाठी वचनबद्धतेचे वर्णन करा.

- प्र.३ थोडक्यात टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) १२
- १) आंतरवैयक्तिक आकर्षणात प्रभाव आणि संलग्नता यासारख्या अंतर्गत निर्धारकांची भूमिका स्पष्ट करा.
 - २) ऑब्सेसिव्ह-कंपल्सिव्ह डिसऑर्डर (OCD) ची वैशिष्ट्ये आणि कारणांचे वर्णन करा.
 - ३) ए. बी. आणि सी क्लस्टर्समधील व्यक्तिमत्व विकारांच्या सिद्धांतांची रूपरेषा काढा.
 - ४) पृथक्करण विकारांची क्लिनिकल वैशिष्ट्ये आणि कारणे स्पष्ट करा.
- प्र.४ दीर्घोत्तरी प्रश्न. (कोणताही एक) १२
- १) सिद्धांत आणि प्रतिबंधक धोरणांसह आक्रमकतेचे स्वरूप आणि कारणे तपशीलवार वर्णन करा.
 - २) विविध प्रकारचे मूड डिसऑर्डर, त्याची लक्षणे आणि प्राथमिक उपचार पद्धती स्पष्ट करा.
- प्र.५ बाल्यावस्था, बालपण आणि पौगंडावस्थेतील विकार स्पष्ट करा, विशिष्ट विकासात्मक आणि वर्तनविषयक समस्यांवर लक्ष केंद्रित करा. १२

Seat No.	
-----------------	--

Set	P
------------	----------

M.A. (Applied Psychology) (Semester - III) (New) (NEP CBCS)
Examination: March/April - 2025
Psychopathology (230126302)

Day & Date: Saturday, 17-05-2025
Time: 11:00 AM To 01:30 PM

Max. Marks: 60

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Select the correct alternative.

12

- 1) The DSM-5 is an essential classification system for diagnosing:
a) Physical illnesses b) Psychological disorders
c) Educational deficiencies d) Sociological behaviors
- 2) A neuropsychological condition involving severe memory loss and confusion is:
a) Bipolar disorder b) Delirium
c) Generalized Anxiety Disorder d) Phobia
- 3) Intellectual disability primarily affects which aspect of functioning?
a) Emotional stability
b) Cognitive development and daily functioning
c) Physical coordination
d) Sensory perception
- 4) Autism Spectrum Disorder often involves:
a) Elevated social skills
b) Intense focus on specific interests
c) Delusions
d) Auditory hallucinations
- 5) Which of the following is associated with child abuse?
a) Mood disorders
b) Aggression within the family
c) Psychotic disorders
d) Phobias
- 6) Schizophrenia generally includes:
a) Delusions and hallucinations
b) Mood swings
c) Physical Pain
d) Increased energy levels

- 7) The concept of "fight or flight" is linked to which type of disorder?
 - a) Personality disorders
 - b) Anxiety disorders
 - c) Neuro-developmental disorders
 - d) Addiction disorders
- 8) Which theory explains aggression as a learned behavior?
 - a) Cognitive theory
 - b) Social learning theory
 - c) Instinct theory
 - d) Biological theory
- 9) Mood swings between high energy and severe depression are indicative of:
 - a) Schizophrenia
 - b) Bipolar disorder
 - c) OCD
 - d) Social anxiety
- 10) Bystander effect in emergencies is most related to:
 - a) Mood disorder
 - b) Social anxiety disorder
 - c) Pro-social behavior
 - d) OCD
- 11) Disorders that emerge in adolescence and involve difficulty with academic skills are:
 - a) Learning disorders
 - b) Dissociative disorders
 - c) Mood disorders
 - d) Panic disorders
- 12) The term "pervasive developmental disorder" primarily refers to:
 - a) Mood disorders
 - b) Personality disorders
 - c) Anxiety disorders
 - d) Developmental delays affecting multiple areas

Q.2 Write short answers. (Any Four)

12

- 1) Explain the basic features of the ICD-10 classification system.
- 2) Write briefly on the role of environmental factors in influencing aggression.
- 3) Describe the characteristics of somatoform disorders.
- 4) Explain the effects of rejection on interpersonal relationships.
- 5) Outline the importance of premarital and marital counselling in maintaining close relationships
- 6) Describe commitment to socially responsible behavior as a component of pro-social behavior.

Q.3 Write short notes. (Any Two)

12

- 1) Explain the role of internal determinants such as affect and affiliation in interpersonal attraction.
- 2) Describe the clinical features and causes of obsessive-compulsive disorder (OCD).
- 3) Outline the theories of personality disorders in clusters A, B, and C.
- 4) Explain the clinical characteristics and causes of dissociative disorders.

- Q.4 Broad Question. (Any One) 12**
- a) Describe in detail the forms and causes of aggression, including theories and prevention strategies.
- OR**
- b) Explain the different types of mood disorders, their symptoms, and the primary treatment approaches.
- Q.5 Explain the disorders of infancy, childhood, and adolescence, with a focus on specific developmental and behavioral issues. 12**

Set

P

एम.ए. (Applied Psychology) (सत्र – III) (नवीन) (NEP CBCS) परीक्षा:
मार्च/एप्रिल – २०२५
Counseling and Legislation (230126304)

कमाल गुणः ३०

वेळ: सकाळी ११:०० ते १२:३०

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

03

- १) खालीलपैकी कोणते समुपदेशनातील नैतिक तत्त्व नाही?
अ) न्यायमूर्ती
ब) दुर्भावना
क) स्वायत्तता
ड) उपकार
- २) गोपनीयतेच्या परिमाणांमध्ये हे समाविष्ट आहे:
अ) फक्त लोकांसोबत माहिती शेअर करणे
ब) संमतीशिवाय क्लायंटचे तपशील शेअर करणे
क) कायदेशीररित्या उघड करणे आवश्यक असल्याशिवाय क्लायंटच्या माहितीचे संरक्षण करणे
ड) सल्ल्यासाठी इतर समुपदेशकांना रहस्ये उघड करणे
- ३) मानसिक आरोग्य कायदा, २०१७ ने आधीच्या कोणत्या कायद्याची जागा घेतली?
अ) मानसिक आरोग्य सेवा विधेयक, २०११
ब) मानसिक आरोग्य कायदा, १९८७
क) राष्ट्रीय आरोग्य कायदा, १९९५
ड) वरीलपैकी काहीही नाही
- ४) समुपदेशनामध्ये नैतिक निर्णय घेण्यामध्ये हे समाविष्ट आहे:
अ) सांस्कृतिक विविधतेकडे दुर्लक्ष करणे
ब) नैतिक तत्त्वे लागू करून नैतिक समस्यांचे निराकरण करणे
क) क्लायंट संघर्ष टाळणे
ड) केवळ लिखित नियमांचे पालन करणे

- ५) मानसिक आरोग्य कायद्यातील प्रकरणे प्रामुख्याने यावर लक्ष केंद्रित करतात:
- अ) कौटुंबिक हक्क
 - ब) मानसिक आजारी व्यक्तींचे अधिकार आणि उपचार
 - क) फौजदारी न्याय सुधारणा
 - ड) रुग्णांसाठी आर्थिक मदत
- ६) नैतिक दुविधाचा सामना करताना समुपदेशकाची प्राथमिक जबाबदारी काय आहे?
- अ) समस्येकडे दुर्लक्ष करणे
 - ब) या प्रकरणाची मीडियाला त्वरित तक्रार करणे
 - क) नैतिक मार्गदर्शन तत्वांवर आधारित निर्णय घेणे
 - ड) केवळ गैर-व्यावसायिकांकडूनच मदत घेणे

प्र.२ टीपा लिहा. (कोणतेही दोन)

०६

- १) समुपदेशकांसाठी कायदेशीर बाबींचे महत्त्व.
- २) मानसिक आरोग्य कायदा, १९८७ आणि मानसिक आरोग्य कायदा, २०१७ मधील मुख्य फरक.
- ३) समुपदेशनातील नैतिक संघर्षांचे निराकरण करण्यासाठी मार्गदर्शक तत्त्वे.
- ४) मानसिक आरोग्य सेवा सुधारण्यासाठी मानसिक आरोग्य धोरणाचे महत्त्व.

प्र.३ थोडक्यात उत्तर लिहा.

०६

समुपदेशकांनी क्लायंटची/अशील ची गोपनीयता राखताना कोणती नैतिक तत्त्वे पाळली पाहिजे हे स्पष्ट करा.

प्र.४ सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणताही एक)

१०

समुपदेशकांना भेडसावणाऱ्या नैतिक बाबींचे वर्णन करा आणि ते नैतिक संहितांमधील संघर्ष कसे व्यवस्थापित करू शकतात हे स्पष्ट करा.

किंवा

मानसिक आरोग्य कायदा, २०१७ चे प्रमुख उद्दिष्टे आणि प्रावधान यावर चर्चा करा.

Seat No.	
-------------	--

Set	P
-----	---

M.A. (Applied Psychology) (Semester - III) (New) (NEP CBCS)
Examination: March/April – 2025
Counseling and Legislation (230126304)

Day & Date: Monday, 19-May-2025
 Time: 11:00 AM To 12:30 PM

Max. Marks: 30

Instructions: 1) All questions are compulsory.
 2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Choose the correct alternatives from the options.

06

- 1) Which of the following is NOT an ethical principle in counseling?
 - a) Justice
 - b) Maleficence
 - c) Autonomy
 - d) Beneficence
- 2) The dimensions of confidentiality include: _____.
 - a) Only sharing information with the public
 - b) Sharing client details without consent
 - c) Protecting client information unless legally required to disclose
 - d) Revealing secrets to other counselors for advice
- 3) The Mental Health Act, 2017 replaced which earlier legislation?
 - a) Mental Health Care Bill, 2011
 - b) Mental Health Act, 1987
 - c) National Health Act, 1995
 - d) None of the above
- 4) Ethical decision-making in counseling includes: _____.
 - a) Ignoring cultural diversity
 - b) Resolving ethical dilemmas by applying moral principles
 - c) Avoiding client conflicts
 - d) Only following written rules
- 5) The chapters in the Mental Health Act focus primarily on: _____.
 - a) Family rights
 - b) Rights and treatment of mentally ill individuals
 - c) Criminal justice reform
 - d) Financial assistance for patients

- 6) What is a counselor's primary responsibility when facing an ethical dilemma?
- a) Ignore the issue
 - b) Report the issue immediately to the media
 - c) Make a decision based on ethical guidelines
 - d) Seek help only from non-professionals

Q.2 Short Notes. (Any Two)

08

- a) The significance of legal concerns for counselors.
- b) Key differences between the Mental Health Act, 1987 and the Mental Health Act, 2017.
- c) Guidelines for resolving ethical conflicts in counseling.
- d) The importance of the Mental Health Policy in improving mental health care.

Q.3 Short Answers

06

Explain the ethical principles counselors must follow while maintaining the confidentiality of clients.

Q.4 Long Answers (Any One)

10

Describe the ethical issues faced by counsellors and explain how they can manage conflicts between ethical codes.

OR

Discuss the main objectives and provisions of the Mental Health Act, 2017.

Seat No.	
----------	--

Set	P
-----	---

एम.ए. (Applied Psychology) (सत्र – III) (नवीन) (NEP CBCS) परीक्षा:

मार्च/एप्रिल – २०२५

Psychology in everyday Life (230126307)

वार, दिनांक : शनिवार, २४-०५-२०२५

कमाल गुण: ६०

वेळ: सकाळी ११:०० ते ०१:३०

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.१ खालील दिलेले योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा.

१२

१) भावनिक बुद्धिमत्तेच्या कोणत्या घटकामध्ये स्वतःच्या भावनांवर नियंत्रण ठेवणे समाविष्ट आहे?

अ) आत्म-जागरूकता	ब) स्वयं-नियमन
क) सहानुभूती	ड) प्रेरणा

२) खालिलपैकी कोणते वर्तनात्मक व्यसनाचे उदाहरण आहे?

अ) दारुचे सेवन	ब) व्यायाम
क) व्हिडिओ गेमिंग	ड) प्रिस्क्रिप्शन औषधे

३) ज्या प्रक्रियामध्ये प्रेषक संदेश तयार करतो ती म्हणून ओळखली जाते:

अ) एन्कोडिंग	ब) डीकोडिंग
क) प्रसारित करणे	ड) अभिप्राय

४) खालिलपैकी कोणते सर्वोत्तम ताण व्यवस्थापनाचे वर्णन करते?

अ) तणावाकडे दुर्लक्ष करणे
ब) तणाव प्रभावीपणे हाताळण्याचे मार्ग शिकणे
क) सर्व आव्हानात्मक परिस्थिती टाळणे
ड) तणाव निर्माण होऊ देणे

५) कोणत्या प्रकारचे संप्रेषण शरीराच्या भाषेवर आणि जेश्चरवर सर्वाधिक अवलंबून असते?

अ) मौखिक संवाद	ब) लिखित संप्रेषण
क) गैर-मौखिक संप्रेषण	ड) डिजिटल कम्युनिकेशन

- ६) भावनिक बुद्धिमत्ता यामध्ये मदत करते.
 अ) केवळ शैक्षणिक यश
 ब) स्वतःच्या आणि इतरांच्या भावना समजून घेणे
 क) भावनांकडे दुर्लक्ष करणे
 ड) तणावपूर्ण परिस्थिती टाळणे
- ७) व्यसनाचे सामान्य कारण काय आहे?
 अ) निरोगी संबंध
 ब) प्रभावी वेळेचे व्यवस्थापन
 क) अनुवांशिक घटक आणि समवयस्क प्रभाव
 ड) नियमित व्यायाम
- ८) तणाव व्यवस्थापन तंत्राचा प्राथमिक फोकस आहे:
 अ) ताणतणावांकडे दुर्लक्ष करा
 ब) एकूणच कल्याण वाढवा
 क) तणाव निर्माण करण्यास प्रोत्साहित करा
 ड) इतर लोकांच्या तणावावर नियंत्रण ठेवा
- ९) संवादाबद्दल खालिलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे?
 अ) संवाद हा फक्त बोलण्यापुरता असतो
 ब) ऐकणे हा संवादाचा बिनमहत्वाचा भाग आहे
 क) संप्रेषणामध्ये शाब्दिक आणि गैर-मौखिक दोन्ही घटकांचा समावेश होतो.
 ड) दैनंदिन जीवनात संवाद कौशल्य महत्वाचे नाही.
- १०) तणावाची व्याख्या अशी केली जाऊ शकते:
 अ) एक किरकोळ समस्या ज्याचा आरोग्यावर परिणाम होत नाही
 ब) आव्हानात्मक परिस्थितींना शरीराचा प्रतिसाद
 क) केवळ शारिरिक दुखापतीला प्रतिसाद
 ड) भावनांशी संबंधित नसलेला घटक
- ११) भावनांचे व्यवस्थापन करण्याचे महत्वाचे कौशल्य कोणते आहे?
 अ) भावनिक परिस्थिती टाळणे
 ब) भावनांवर नियंत्रण ठेवणे आणि योग्यरित्या व्यक्त करणे
 क) भावना पूर्णपणे दाबणे
 ड) भावनांकडे दुर्लक्ष करणे
- १२) पदार्थांच्या व्यसनाचा परिणाम असा असू शकतो.
 अ) शारीरिक तग धरण्याची क्षमता वाढणे
 ब) मानसिक आरोग्य सुधारले
 क) अवलंबित्व आणि आरोग्य समस्या
 ड) वर्धित सामाजिक संबंध

- प्र.२ टीपा लिहा (कोणतेही चार) १२
- १) भावना समजून घेण्याच्या महत्वावर थोडक्यात लिहा.
 - २) भावनिक बुद्धिमत्तेचे दोन घटक थोडक्यात सांगा.
 - ३) संवादाच्या प्रक्रियेचे सोप्या भाषेत वर्णन करा.
 - ४) दैनंदिन जीवनात तणावाचे सामान्य स्रोत कोणते आहेत?
 - ५) व्यसनाचे मानसिक आरोग्यावर होणारे परिणाम स्पष्ट करा.
 - ६) दैनंदिन जीवनात तणाव व्यवस्थापन कौशल्याची भूमिका थोडक्यात चर्चा करा.
- प्र.३ खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे द्या. (कोणतेही दोन) १२
- १) संप्रेषणाचे प्रकार थोडक्यात स्पष्ट करा आणि उदाहरणे द्या.
 - २) शारिरिक आणि मानसिक आरोग्यावर तणावाचे दोन प्रमुख परिणाम सांगा.
 - ३) व्यसनाचे प्रकार स्पष्ट करा आणि प्रत्येकाचे एक उदाहरण द्या.
 - ४) प्रभावी संप्रेषणाच्या वैशिष्ट्यांचे वर्णन करा.
- प्र.४ खालील प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) १२
- १) भावनिक बुद्धिमत्ता, त्याचा अर्थ, घटक आणि नातेसंबंध व्यवस्थापित करण्यातील महत्त्व तपशीलवार वर्णन करा.
किंवा
 - २) तणावाचे विविध प्रकार, त्यांचे स्रोत आणि तणाव व्यवस्थापनाचे तंत्र तपशीलवार स्पष्ट सांगा.
- प्र.५ प्रतिबंधक धोरणे आणि पुनर्वसन पद्धतींसह व्यसन व्यवस्थापन तंत्राचे तपशीलवार वर्णन करा. १२

Seat No.	
----------	--

M.A. (Applied Psychology) (Semester - III) (New) (NEP CBCS)
Examination: March/April – 2025
Psychology in everyday Life (230126307)

Day & Date: Saturday, 24-05-2025
 Time: 11:00 AM To 01:30 PM

Max. Marks: 60

Instructions: 1) All questions are compulsory.
 2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Select the correct alternative.

12

- 1) Which component of emotional intelligence involves controlling one's own emotions?
 - a) Self-awareness
 - b) Self-regulation
 - c) Empathy
 - d) Motivation
- 2) Which of the following is an example of a behavioral addiction?
 - a) Alcohol Consumption
 - b) Exercise
 - c) Video gaming
 - d) Prescription drugs
- 3) The process in which the sender creates a message is known as:
 - a) Encoding
 - b) Decoding
 - c) Transmitting
 - d) Feedback
- 4) Which of the following best describes stress management?
 - a) Ignoring stress
 - b) Learning ways to handle stress effectively
 - c) Avoiding all challenging situations
 - d) Allowing stress to build up
- 5) Which type of communication is most reliant on body language and gestures?
 - a) Verbal communication
 - b) Written communication
 - c) Non-verbal communication
 - d) Digital communication
- 6) Emotional intelligence helps in:
 - a) Academic success only
 - b) Understanding one's own emotions and those of others
 - c) Ignoring emotions
 - d) Avoiding stressful situations
- 7) What is a common cause of addiction?
 - a) Healthy relationships
 - b) Effective time management
 - c) Genetic factors and peer influence
 - d) Regular exercise

- 8) The primary focus of stress management techniques is to:
- a) Ignore stressors
 - b) Enhance overall well-being
 - c) Encourage stress buildup
 - d) Control other people's stress
- 9) Which of the following statements about communication is correct?
- a) Communication is only about speaking.
 - b) Listening is an unimportant part of communication.
 - c) Communication includes both verbal and nonverbal elements.
 - d) Communication skills are not important in daily life.
- 10) Stress can be defined as:
- a) A minor issue that doesn't affect health
 - b) The body's response to challenging situations
 - c) A response only to physical injury
 - d) A factor unrelated to emotions
- 11) Which is an important skill in managing emotions?
- a) Avoiding emotional situations
 - b) Controlling and expressing emotions appropriately
 - c) Suppressing emotions completely
 - d) Ignoring emotions
- 12) An effect of substance addiction might be:
- a) Increased physical stamina
 - b) Improved mental health
 - c) Dependency and health issues
 - d) Enhanced social relationships

Q.2 Write short notes. (Any Four) 12

- 1) Write a short note on the importance of understanding emotions.
- 2) Briefly explain two components of emotional intelligence.
- 3) Describe the process of communication in simple terms.
- 4) What are the common sources of stress in everyday life?
- 5) Explain the effects of addiction on mental health.
- 6) Briefly discuss the role of stress management skills in daily life.

Q.3 Answer the following questions (Any Two) 12

- 1) Explain in short, the types of communication and give examples.
- 2) Describe two major effects of stress on physical and mental health.
- 3) Explain the types of addiction and give one example of each.
- 4) Describe the characteristics of effective communication.

Q.4 Write answer the following in detail. (Any One) 12

- 1) Describe in detail emotional intelligence, its meaning, components, and significance in managing relationships.

OR

- 2) Explain in detail the different types of stress, their sources, and stress management techniques.

Q.5 Answer the following question in detail.

12

Explain in detail addiction management techniques, including prevention strategies and rehabilitation methods.

एम.ए. (Applied Psychology) (सत्र – III) (जुना) (CBCS) परीक्षा:
मार्च/एप्रिल – २०२५
Counselling Psychology (MAAP01301)

कमाल गुणः ८०

प्र.१ खालील दिलेले योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा. १६

- Page 1 of 6

- ७) आत्महत्येचे खालीलपैकी कोणते कारण आहे?
 अ) मानसिक आजार ब) शारीरिक आजार
 क) बेरोजगार ड) हे सर्व
- ८) McDaniels C = W+ ——— चे सूत्र स्पष्ट करा.
 अ) L ब) T
 क) D ड) V
- ९) ——— हे बऱ्याचदा कमकुवत सामाजिक एकाकी आणि शैक्षणिक क्षेत्रातील एकंदर अनास्था मध्ये बदलते.
 अ) स्वाभिमान ब) कंटाळा
 क) बक्षीस ड) शिक्षक
- १०) आत्महत्येचा धोका वाढवण्यासाठी दारूचा दुरुपयोग ——— घटक आहे.
 अ) सामाजिक ब) जैविक
 क) वैयक्तिक ड) सांस्कृतिक
- ११) प्रतिभासंपन्न मुलाची IQ श्रेणी ——— वर आहे.
 अ) ७० ते ९० IQ ब) ११० ते १२५ IQ
 क) ५० ते ७० IQ ड) ५० IQ च्या खाली
- १२) निराशा हे आत्महत्येचा धोका वाढवणारे ——— घटक आहे.
 अ) सामाजिक ब) वैयक्तिक
 क) जैविक ड) सांस्कृतिक
- १३) ——— घटक प्रगल्भपणे हुशार मुलावर किंवा विद्यार्थ्यांवर नकारात्मक परिणाम करतात.
 अ) कमी स्वाभिमान ब) टाळण्याची वर्तणूक
 क) परिपूर्णता ड) यापैकी सर्व
- १४) समाजात पुरुषांच्या आत्महत्येची टक्केवारी महिलांपेक्षा ——— आहे.
 अ) उच्च ब) समान
 क) निम्न ड) यापैकी नाही
- १५) करिअर आणि वैयक्तिक समायोजन यांच्यात ——— परस्परसंबंध आहे.
 अ) सकारात्मक ब) शून्य
 क) नकारात्मक ड) तटस्थ
- १६) ——— म्हणजे व्यावसायिक आणि शैक्षणिक संधीबद्दल तथ्यांचा संग्रह.
 अ) करिअर डेटा ब) मार्गदर्शन
 क) करिअर फेअर ड) करिअरची छाया

- प्र.२ खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) १६
- १) समुपदेशनाचा संक्षिप्त इतिहास स्पष्ट करा.
 - २) सामाजिक-संज्ञानात्मक करिअर सिद्धांत स्पष्ट करा.
 - ३) बालपणातील चिंता परिभाषित करा.
 - ४) समुपदेशन आघात आणि संकटांना कसे सामोरे जाते?
 - ५) करिअर माहिती स्पष्ट करा.
 - ६) स्वतःची हानी म्हणजे काय?
- प्र.३ टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) १६
- १) समुपदेशनातील सध्याच्या ट्रेंडबद्दल चर्चा करा.
 - २) वैशिष्ट्य आणि घटक सिद्धांताचे वर्णन करा.
 - ३) प्रौढत्वासाठी करिअर समुपदेशन स्पष्ट करा.
 - ४) कमी कामगिरीसाठी समुपदेशन हस्तक्षेपाविषयी चर्चा करा.
- प्र.४ खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणताही एक) १६
- १) समुपदेशनातील मूलभूत तत्वे आणि कौशल्यांचे वर्णन करा.
किंवा
 - २) आत्महत्या म्हणजे काय? आत्महत्येची प्रमुख कारणे स्पष्ट करा.
- प्र.५ तपशीलवार उत्तर लिहा. १६
- मुले आणि पौगंडावस्थेतील करिअर समुपदेशनाचे स्वरूप आणि महत्त्व याबद्दल चर्चा करा.

Seat No.	
----------	--

Set	P
-----	---

**M.A. (Applied Psychology) (Semester - III) (Old) (CBCS) Examination:
March/April - 2025
Counselling Psychology (MAAP01301)**

Day & Date: Thursday, 15-May-2025
Time: 11:00 AM To 02:00 PM

Max. Marks: 80

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Select the correct alternative.

16

- 1) In Indian society _____ pressure is major role play to determining career.
 - a) Parent
 - b) Cast
 - c) Religion
 - d) Native place
- 2) _____ is not considered to be a learning disability but impact on learning process.
 - a) ADHD
 - b) Dyscalculia
 - c) Dyspraxia
 - d) Dyslexia
- 3) _____ work was also a forerunner of mental health counseling.
 - a) Crites
 - b) Carl Rogers
 - c) Clifford Beers
 - d) MacDenails
- 4) In Counseling growth & development a second way emphasis on _____.
 - a) Cultural Group
 - b) Gender issues
 - c) Moral Development
 - d) Social Development
- 5) Counseling deals with _____.
 - a) Wellness
 - b) Personal growth
 - c) Career
 - d) All of these
- 6) Following which one is the best qualities for counseling.
 - a) Judgmental
 - b) Lack of sociable
 - c) Active listener
 - d) Rigidity
- 7) Which of the following cause of suicide?
 - a) Mental Illness
 - b) Physical Illness
 - c) Unemployed
 - d) All of these
- 8) Explain formula of McDaniels $C = W + \underline{\hspace{2cm}}$
 - a) L
 - b) T
 - c) D
 - d) V

- 9) _____ often transforms into under achievement social isolation and an overall disinterest in academics.
 - a) Self-esteem
 - b) Boredom
 - c) Reward
 - d) Teachers
- 10) Alcohol abuse is _____ factors to increase risk of suicide.
 - a) Social
 - b) Biological
 - c) Individual
 - d) Cultural
- 11) Gifted child IQ range have on above _____
 - a) 70 to 90 IQ
 - b) 110 to 125 IQ
 - c) 50 to 70 IQ
 - d) Below 50 IQ
- 12) Hopelessness is _____ factors to increase risk of suicide.
 - a) Social
 - b) Individual
 - c) Biological
 - d) Cultural
- 13) _____ factor negatively affect on profoundly gifted child or student.
 - a) Low Self-esteem
 - b) Avoidance Behaviors
 - c) Perfectionism
 - d) All of these
- 14) In Society male Suicidal percentage is _____ than female.
 - a) higher
 - b) equal
 - c) Lower
 - d) none of these
- 15) _____ correlation exists between career and personal adjustment.
 - a) Positive
 - b) Zero
 - c) Negative
 - d) Neutral
- 16) _____ means a collection of facts about occupational and educational opportunities.
 - a) Career data
 - b) Guidance
 - c) Career Fair
 - d) Career shadowing

Q.2 Write short answers. (Any Four)

16

- 1) Brief history of counseling.
- 2) Explain Social-cognitive career theory.
- 3) Define anxiety in childhood.
- 4) How counseling deal with trauma and crises?
- 5) Explain career information
- 6) What is Self harm?

Q.3 Write short notes. (Any Two)

16

- 1) Discuss about current trends in counseling.
- 2) Describe Trait and factor theory.
- 3) Explain Career counseling for adulthood.
- 4) Discuss about counseling intervention for underachievement.

Q.4 Write the detail answer. (Any One) 16

- 1) Describe Basic principles and skills in counseling.
- 2) What is suicide? Explain leading causes of suicide.

Q.5 Write the detail answer. 16

Discuss about Children and Adolescents career counseling nature and importance.

Seat No.	
----------	--

Set	P
-----	---

एम.ए. (Applied Psychology) (सत्र – III) (जुना) (CBCS) परीक्षा:
मार्च/एप्रिल – २०२५
Psychopathology (MAAP01302)

वार, दिनांक : शनिवार, १७-०५-२०२५

कमाल गुण: ८०

वेळ: सकाळी ११:०० ते ०२:००

- सूचना :** १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
 २) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.१ खालील दिलेले योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा.

१६

- १) ——— थेरपी बऱ्याचदा फोबिया या उपचारांसाठी वापरली जाते ज्यामध्ये व्यक्ती भयभीत वस्तू किंवा परिस्थितीशी हळूहळू सामोरे जात असतो.
 अ) बोधनिक-वर्तनिक थेरपी ब) औषधोपचार
 क) संमोहन चिकित्सा ड) सपोर्ट ग्रुप थेरपी
- २) ——— हे ऍडजस्टमेंट डिसऑर्डरचे एक सामान्य लक्षण आहे.
 अ) मतिभ्रम
 ब) तीव्र आणि दीर्घकाळापर्यंत उदासीनता
 क) तीव्र भीती
 ड) तणावाचा सामना करण्यात अडचण
- ३) ——— हा फोबियाचा सामान्य प्रकार नाही.
 अ) सामाजिक फोबिया ब) विशिष्ट फोबिया
 क) सामान्यीकृत फोबिया ड) ऍगोराफोबिया
- ४) सामाजिक चिंता विकारामध्ये सामान्यतः ——— ची भीती असते.
 अ) शारीरिक आजार
 ब) गर्दीची ठिकाणे
 क) इतरांकडून नकारात्मक निर्णय किंवा छाननी
 ड) गटात मिसळणे
- ५) ——— सामान्यीकृत चिंता विकृती (GAD) चे मुख्य वैशिष्ट्य.
 अ) विशिष्ट वस्तू किंवा परिस्थितीची तीव्र, तर्कहीन भीती
 ब) जीवनाच्या विविध पैलूंबद्दल अत्यधिक आणि अनियंत्रित काळजी
 क) अचानक आणि तीव्र भीती वाटणे
 ड) इतरांशी संलग्नता तयार करण्यास असमर्थता

- ६) मोनिका ही अनाहूत विचार आणि अनैच्छिक वर्तन इत्यादी च्या लक्षणांसह सतत आढळते तर, मोनिकाला ——— असे मानले जाईल.
 अ) ऑब्सेसिव्ह-कंपल्सिव्ह डिसऑर्डर (OCD)
 ब) युनिपोलर मूड डिसऑर्डर
 क) बायपोलर मूड डिसऑर्डर
 ड) BDD डिसऑर्डर
- ७) PTSD चा उपचार करण्यासाठी सामान्यतः कोणत्या प्रकारची थेरपी वापरली जाते?
 अ) औषधोपचार
 ब) संज्ञानात्मक-वर्तणूक थेरपी
 क) संमोहन चिकित्सा
 ड) शारीरिक उपचार
- ८) मेजर डिप्रेसिव्ह डिसऑर्डर म्हणून निदान करण्यासाठी नैराश्याची लक्षणे किती काळ टिकून राहिली पाहिजेत?
 अ) किमान काही दिवस
 ब) किमान काही आठवडे
 क) किमान एक वर्ष
 ड) किमान काही तास
- ९) ——— हे युनिपोलर मेड डिसऑर्डरचे प्राथमिक लक्षण आहे.
 अ) उन्नत मूड आणि वाढलेली ऊर्जा
 ब) दीर्घकाळापर्यंत दुःख किंवा क्रियाकलापांमध्ये रस कमी होणे
 क) जलद मूड स्विंग्स
 ड) सामाजिक परिस्थितीची भीती
- १०) हायपोकॉन्ड्रियासचे निदान ——— द्वारे केले जाते
 अ) प्रयोगशाळा चाचण्यांद्वारे
 ब) शारीरिक लक्षणांच्या उपस्थितीवर आधारित
 क) वास्तविक वैद्यकीय परिस्थितीच्या इतिहासाद्वारे
 ड) स्व-अहवाल प्रश्नावलीद्वारे आणि क्लिनिकल मूल्यांकन द्वारे
- ११) ——— हे सोमाटोफॉर्म डिसऑर्डरचे वैशिष्ट्य आहे?
 अ) हा मूड आणि परिणामाचा विकार आहे.
 ब) जलद मूड स्विंग्स
 क) विशिष्ट वस्तू किंवा घटनेची प्रचंड भीती
 ड) शारीरिक लक्षणे जी वैद्यकीय स्थितीद्वारे स्पष्ट केली जाऊ शकत नाहीत

- १२) ——— इरेक्टाइल डिसफंक्शन दर्शवते?
 अ) ताठरता किंवा ताठरता सातत्य राखण्यात असमर्थ
 ब) जलद स्खलन
 क) संभोग दरम्यान वेदना
 ड) कमी लैंगिक इच्छा
- १३) ——— विकारामध्ये वारंवार शारीरिक आक्रमकता, अवहेलना आणि चिडचिड दिसून येते.
 अ) आक्रमक वर्तन
 ब) ADHD
 क) नार्सिस्टिक डिसऑर्डर
 ड) स्किझोफ्रेनिया
- १४) ——— स्किझोफ्रेनियाचे मॅनेजमेंट वापरणारे औषध आहे.
 अ) अँटीडिप्रेझंट औषधे
 ब) अँटीसायकोटिक औषधे
 क) चिंता विरोधी औषधे
 ड) मूड स्टॅबिलायझर्स
- १५) एडीएचडी असलेली मुले सामान्यतः प्रदर्शित करतात:
 अ) तपशिलांकडे बारकाईने पाहणे आणि लक्ष देणे
 ब) दुर्लक्ष, अतिक्रियाशीलता आणि आवेग
 क) सामाजिक परिस्थितीची भीती
 ड) सामाजिक परस्परसंवादापासून विभक्तता
- १६) बुलिमिया नर्वोसामध्ये हे समाविष्ट आहे:
 अ) सतत तीव्र भीती वाटणे
 ब) सामाजिक परिस्थितीची भीती वाटणे
 क) भरपूर खाणे
 ड) तीव्र, जास्त काळजी आणि भीती

प्र.२ खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार)

१६

- १) PTSD विकृती स्पष्ट करा.
- २) फोबिया म्हणजे काय? फोबिया आणि त्याचे प्रकार स्पष्ट करा.
- ३) सामान्यीकृत चिंता विकृती स्पष्ट करा.
- ४) बालपणातील लैंगिक अत्याचाराचे तपशीलवार वर्णन करा.
- ५) डिलीरियम म्हणजे काय? स्पष्ट करणे
- ६) मद्यप्राशन चा गैरवापर आणि अवलंबित्व म्हणजे काय?

- प्र.३ खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या. (कोणतेही दोन) १६
- १) लैंगिक विरूपता/विविधता म्हणजे काय? ते स्पष्ट करा.
 - २) मद्यपान म्हणजे काय? लक्षणे, कारणे आणि उपचार स्पष्ट करा.
 - ३) एडीएचडी म्हणजे काय? ADHD ची लक्षणे, कारणे आणि उपचार स्पष्ट करा.
 - ४) सामान्यीकृत चिंता विकृती (GAD) म्हणजे काय? GAD ची लक्षणे, कारणे आणि उपचार स्पष्ट करा.
- प्र.४ खालील प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणताही एक) १६
- १) सोमाटोफॉर्म डिसऑर्डर म्हणजे काय? त्याचे प्रकार, लक्षणे आणि उपचार स्पष्ट करा.
- किंवा**
- २) स्किझोफ्रेनिया, त्याचे प्रकार, लक्षणे आणि उपचार स्पष्ट करा.
- प्र.५ दीर्घोत्तरी प्रश्न. १६
- बालपणातील विकृती म्हणजे काय? बालपणातील सर्व प्रकारच्या विकृती स्पष्ट करा.

Seat No.	
----------	--

Set	P
-----	---

**M.A. (Applied Psychology) (Semester - III) (Old) (CBCS) Examination:
March/April - 2025
Psychopathology (MAAP01302)**

Day & Date: Saturday, 17-05-2025
Time: 11:00 AM To 02:00 PM

Max. Marks: 80

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Select the correct alternative.

16

- 1) _____ therapy is often used to treat phobias by gradually exposing the individual to the feared object or situation.
 - a) Cognitive-behavioral therapy
 - b) Medication therapy
 - c) Hypnotherapy
 - d) Support group therapy

- 2) _____ is a common symptom of adjustment disorder.
 - a) Hallucinations
 - b) Severe and prolonged depression
 - c) Panic Attacks
 - d) Difficulty coping with stress

- 3) _____ is not a common category of phobias.

a) Social phobias	b) Specific phobias
c) Generalized phobias	d) Agoraphobia

- 4) Social Anxiety Disorder typically involves a fear of _____.
 - a) Physical illness
 - b) Crowded places
 - c) Negative judgment or scrutiny by others
 - d) Mixing in Group

- 5) _____ key characteristic of Generalized Anxiety Disorder (GAD)
 - a) Intense, irrational fear of specific objects or situations
 - b) Excessive and uncontrollable worry about various aspects of life
 - c) Sudden and intense fear attacks
 - d) Inability to form attachments with other

- 6) Monika is found with the symptoms of Repetitive, intrusive thoughts and involuntary behaviors. So, Mahesh would be treated as _____.
 - a) Obsessive-Compulsive Disorder (OCD)
 - b) Unipolar Mood Disorder
 - c) Bipolar Mood Disorder
 - d) BDD Disorder

- 7) What kind of therapy is commonly used to treat PTSD?
a) Medication therapy b) Cognitive-behavioral therapy
c) Hypnotherapy d) Physical therapy
- 8) How long must depressive symptoms persist to be diagnosed as Major Depressive Disorder?
a) At least a few days b) At least a few weeks
c) At least one year d) At least a few hours
- 9) _____ is the primary symptom of Unipolar Mood Disorder.
a) Elevated mood and increased energy
b) Prolonged periods of sadness or loss of interest in activities
c) Rapid mood swings
d) Fear of social situations
- 10) Hypochondrias is diagnosed by _____
a) Through laboratory tests
b) Based on the presence of physical symptoms
c) By a history of actual medical conditions
d) Through self-report questionnaires and clinical evaluation
- 11) _____ characteristic of a somatoform disorder?
a) It is a disorder of mood and affect
b) Rapid mood swings
c) An extreme fear of specific objects or event
d) Physical symptoms that cannot be explained by a medical condition
- 12) _____ characterizes Erectile Dysfunction?
a) Persistent difficulty achieving or maintaining an erection.
b) Rapid ejaculation.
c) Pain during intercourse.
d) Low sexual desire.
- 13) In _____ disorder frequent physical aggression, defiance and irritability appears.
a) Aggressive Behavior c) Narcissistic Disorder
b) ADHD d) Schizophrenia
- 14) _____ Medication used to manage Schizophrenia.
a) Antidepressants drugs c) Antianxiety drugs
b) Antipsychotic drugs d) Mood stabilizers
- 15) Children with ADHD typically exhibit
a) Excessive focus and attention to details.
b) Inattention, hyperactivity, and impulsivity.
c) Fear of social situations.
d) Isolation from social interactions.

- 16)** Bulimia Nervosa involves:
- a) Frequent panic attacks
 - b) Fear of social situations
 - c) Binge-eating
 - d) Chronic, excessive worry and fear

Q.2 Answer the following questions. (Any Four) 16

- 1)** Explain PTSD Disorder.
- 2)** What is Phobia? Explain Phobia and its type.
- 3)** Explain Generalized Anxiety Disorder.
- 4)** Explain Childhood Sexual Abuse in detail.
- 5)** What is Delirium? Explain
- 6)** What is Alcohol Abuse and Dependencies?

Q.3 Answer the following question (Any Two) 16

- 1)** What is Sexual Variants? Explain it.
- 2)** What is Alcoholism? Explain symptoms, causes and treatments
- 3)** What is ADHD? Explain symptoms, causes and treatments of ADHD.
- 4)** What is Generalized Anxiety Disorder (GAD)? Explain symptoms, causes and treatments of GAD.

Q.4 Answer the following questions in detail. (Any One) 16

- 1)** What is somatoform disorder? Explain its types, Symptoms and Treatments.

OR

- 2)** Explain Schizophrenia, its types, symptoms, and treatments.

Q.5 Broad Descriptive Question 16

What is childhood disorder? Explain all types of childhood disorders.

Set

P

एम.ए. (Applied Psychology) (सत्र – III) (जुना) (CBCS) परीक्षा:
मार्च/एप्रिल – २०२५
Counselling Across Life Span (MAAP01306)

वार, दिनांक : सोमवार, १९-०५-२०२५
वेळ: सकाळी ११:०० ते ०२:००

कमाल गुणः ८०

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.१ खालील दिलेले योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा.

१६

- १) मूल आणि जोडीदाराकडे दुर्लक्ष करणे हे ——— चे उदाहरण आहे.
अ) बाल शोषण ब) आंतरवैयक्तिक गैरवर्तन
क) शारीरिक शोषण ड) यापैकी नाही
- २) पदार्थाचा अतिवापर, जुगार हे ——— चे उदाहरण आहे.
अ) आंतरवैयक्तिक गैरवर्तक ब) स्व-नियमनाचा अभाव
क) संज्ञानात्मक कमजोरी ड) यापैकी नाही
- ३) शाब्दिक अपमान, ओरडणे, दुर्लक्ष करणे हे ——— चे उदाहरण आहे.
अ) वैयक्तिक गैरवर्तन ब) शारीरिक शोषण
क) भावनिक अत्याचार ड) यापैकी नाही
- ४) अनेक मुले ज्यांचे शारीरिक शोषण होते, ते ——— होतात.
अ) इतरांवर अविश्वास ब) अपराधी
क) उदासीन ड) हे सर्व
- ५) बालपणातील लैंगिक शोषणामुळे मुलाची भावना ——— होते.
अ) त्रास ब) तीव्र आघात
क) PTSD ड) हे सर्व
- ६) ——— देशात घटस्फोटाचे प्रमाण जगातील सर्वात कमी आहे.
अ) अमेरिका ब) भारत
क) इंग्लंड ड) भूतान

- ७) घटस्फोटाची प्रमुख कारणे कोणती?
 अ) अस्वास्थ्यकर नाते
 ब) जोडीदाराचा मृत्यू
 क) आर्थिक संकट
 ड) प्रेमविवाह
- ८) घरातील मद्यपी पालक मुले बहुतेक ——— अनुभवू शकतात.
 अ) सुरक्षित भावना
 ब) असुरक्षिततेची भावना
 क) सुरक्षित जोड
 ड) भावनिक आधार
- ९) ——— म्हणजे मद्यपानावर त्यांचे नियंत्रण नाही आणि ते जास्त मद्यपान करणारे आहेत.
 अ) सामाजिक मद्यपान करणारा
 ब) एकापेक्षा जास्त गैरवर्तन
 क) अल्कोहोल अवलंबित्व
 ड) मद्य सेवन
- १०) ——— त्यांच्या भूमिका आणि जबाबदाऱ्या पार पाडत नाहीत आणि त्यांची दिनचर्या करतात.
 अ) एकल पालक
 ब) हुकूमशाही पालक
 क) अधिकृत पालक
 ड) अल्कोहोल वापरणारे पालक
- ११) स्व संकल्पना वारंवार ——— शैक्षणिक कामगिरीशी संबंधित असते.
 अ) सकारात्मक
 ब) नकारात्मक
 क) शून्य
 ड) अ आणि ब दोन्ही
- १२) लीड्सची कमी स्व-संकल्पना शक्यता ———.
 अ) उच्च कामगिरी
 ब) यश
 क) पदार्थांचा वापर
 ड) उच्च आत्मसन्मान
- १३) लाजाळूपणा ——— कडे नेतो.
 अ) सामाजिक चिंता
 ब) ओसीडी
 क) व्यसन
 ड) एडीएचडी
- १४) "जेरियाट्रिक" हा शब्द "गेरॉन" नावाच्या ——— शब्दापासून आला आहे ज्याचा अर्थ "वृद्ध माणूस" आहे.
 अ) ग्रीक
 ब) लॅटिन
 क) हेब्रू
 ड) संस्कृत
- १५) ——— कुटुंबात समलिंगी जोडपे मुलासह आणि अपत्य नसताना एकत्र राहतात.
 अ) विभक्त कुटुंब
 ब) निपुत्रिक कुटुंब
 क) संयुक्त कुटुंब
 ड) गे/लेस्बियन कुटुंब

- १६) मानवी विकासाच्या ——— नुसार, प्रौढत्वाच्या उशीरा अवस्थेमध्ये अहंकार विरुद्ध अखंडता या आव्हानाचे वैशिष्ट्य आहे.
- अ) एरिकसनचा सिद्धांत ब) पदानुक्रम सिद्धांत
क) आयसेंक सिद्धांत ड) जीन पायगेट सिद्धांत

प्र.२ खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) १६

- १) बेघरपणा आणि त्याचे शालेय वयाच्या मुलांवर होणारे परिणाम यांचे वर्णन करा.
- २) हुशार विद्यार्थ्यांमध्ये कमी यशाची कारणे सांगा.
- ३) वृद्धापकाळातील कोणतेही दोन सामान्य विकार समजावून सांगा.
- ४) जीनोग्रामचा संक्षिप्त परिचय.
- ५) बेघर मुलांच्या शारीरिक आरोग्य समस्या परिभाषित करा.
- ६) वृद्धावस्थेचे टप्पे समजावून सांगा.

प्र.३ टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) १६

- १) भेटवस्तू कमी यशाची चिन्हे परिभाषित करा.
- २) वृद्ध लोकांमध्ये जेरियाट्रिक समुपदेशन आणि मानसिक बदलांचे स्वरूप परिभाषित करा.
- ३) जोडीदार आणि भागीदार गैरवर्तन परिभाषित करा.
- ४) विद्यार्थ्यांना फसवणूक करण्यापासून कसे रोखायचे?

प्र.४ खालील प्रश्नाचे तपशीलवार उत्तर लिहा. (कोणताही एक) १६

- १) एकल पालकत्वाच्या सकारात्मक आणि नकारात्मक परिणामांबद्दल चर्चा करा.
किंवा
- २) पौगंडावस्थेतील स्व-संकल्पना महत्त्व आणि परिणाम परिभाषित करा.

प्र.५ खालील प्रश्नाचे तपशीलवार उत्तर लिहा. १६

अल्कोहोलचा वापर पालकांच्या बालजीवनावर आणि कौटुंबिक जीवनावर कसा परिणाम करतात.

Seat No.	
-----------------	--

Set	P
1	1
2	1
3	1
4	1
5	1
6	1
7	1
8	1
9	1
10	1
11	1
12	1
13	1
14	1
15	1
16	1
17	1
18	1
19	1
20	1
21	1
22	1
23	1
24	1
25	1
26	1
27	1
28	1
29	1
30	1
31	1
32	1
33	1
34	1
35	1
36	1
37	1
38	1
39	1
40	1
41	1
42	1
43	1
44	1
45	1
46	1
47	1
48	1
49	1
50	1
51	1
52	1
53	1
54	1
55	1
56	1
57	1
58	1
59	1
60	1
61	1
62	1
63	1
64	1
65	1
66	1
67	1
68	1
69	1
70	1
71	1
72	1
73	1
74	1
75	1
76	1
77	1
78	1
79	1
80	1
81	1
82	1
83	1
84	1
85	1
86	1
87	1
88	1
89	1
90	1
91	1
92	1
93	1
94	1
95	1
96	1
97	1
98	1
99	1
100	1

**M.A. (Applied Psychology) (Semester - III) (Old) (CBCS) Examination:
March/April – 2025
Counselling Across Life Span (MAAP01306)**

Day & Date: Monday, 19-May-2025
Time: 11:00 AM To 02:00 PM

Max. Marks: 80

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Select the correct alternative.

16

- 1) Neglecting of child and spouse is an example of _____.
a) Child abuse b) Intrapersonal abuse
c) Physical abuse d) None of these
- 2) Overuse of substance, gambling is an example of _____.
a) Intrapersonal abuse b) Lack of Self- regulation
c) Cognitive impairment d) None of these
- 3) Verbal insults, yelling, Ignoring is an example of _____.
a) Intrapersonal abuse b) Physical abuse
c) Emotional abuse d) None of these
- 4) Many children who are physically abused, they become _____.
a) distrust of others b) delinquent
c) Depressed d) all of these
- 5) Childhood sexual abuse leads to child feel _____.
a) Distress b) Acute trauma
c) PTSD d) All of these
- 6) _____ Country has the lowest divorce rate in the world.
a) America b) India
c) England d) Bhutan
- 7) Which is the leading causes of divorce?
a) Unhealthy relation b) Death of partner
c) Economical crisis d) Love marriage
- 8) Alcoholic parent children in the home can experience mostly _____.
a) Secure feeling b) Insecurity feeling
c) Secure attachment d) Emotional support

- 9)** _____ means they have no control over their drinking and they are heavy drinkers.
- a) Social drinker b) Multiple abuse
c) Alcohol dependency d) Alcohol consumption
- 10)** _____ do not fulfill their roles and responsibilities and do their routines.
- a) Single parent b) Authoritarian parent
c) Authoritative parent d) Alcohol use parent
- 11)** Self concept is frequently _____ correlated with academic performance.
- a) Positive b) Negative
c) Zero d) Both A and B
- 12)** Low self- concept chances of leads _____.
a) High performance b) Achievement
c) Use of substance d) High Self-esteem
- 13)** Shyness leads to _____.
a) Social anxiety b) OCD
c) Addiction d) ADHD
- 14)** The word “geriatric” is derived from a _____ word called “Geron” which stands for “old man”.
a) Greek b) Latin
c) Hebaru d) Sanskrit
- 15)** In _____ family same sex couples live with together with child and without child.
a) Nuclear family b) Childless family
c) Joint family d) Gay/lesbian family
- 16)** As per _____ of human development, late adulthood stage is characterized by the challenge of ego integrity versus despair.
a) Erikson’s theory b) Hierarchy theory
c) Eysenck Theory d) Jean piaget theory

Q.2 Write short answers. (Any Four)

16

- 1) Describe homelessness and its effects on school age children.
- 2) State the causes of underachievement in gifted students.
- 3) Explain any two common disorders in old age.
- 4) Brief introduction of Genogram.
- 5) Define homeless children physical health issue.
- 6) Explain old age stages.

Q.3 Write Short Notes (Any Two) 16

- 1) Define signs of gifted underachievement.
- 2) Define nature of geriatric counseling and psychological changes in older people.
- 3) Define spouse and partner abuse.
- 4) How to prevent students from cheating?

Q.4 Answer the following questions in detail. (Any One) 16

- 1) Discuss about positive and negative effects of single parenting.

OR

- 2) Define adolescents self concept importance and effects.

Q.5 Answer the following questions in detail. 16

How alcohol use parents effects in child life and family life.

Seat No.	
----------	--

Set P

एम.ए. (Applied Psychology) (सत्र - IV) (नविन) (NEP CBCS) परीक्षा:

मार्च/एप्रिल - २०२५

Counselling : Interventions and Strategists (230126401)

वार, दिनांक : बुधवार, १४-०५-२०२५

कमाल गुण: ६०

वेळ: दुपारी ०३:०० ते ०५:३०

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.१ खालील दिलेले योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा.

१२

१) सायकोडायनामिक दृश्यानुसार स्वप्नांचे विश्लेषण हे ——— च्या मध्यवर्ती सिद्धांतांपैकी एक आहे.

अ) मनोविश्लेषण	ब) बोधनात्मक वर्तन सिद्धांत
क) मानवतावादी सिद्धांत	ड) क्लायंट केंद्रित सिद्धांत

२) कौटुंबिक थेरपी सामान्यतः ——— साठी वापरली जाते.

अ) कुटुंबातील सदस्यांमधील संवाद सुधारणे
ब) पालक मुलाच्या संघर्षाचे निराकरण करा
क) अ आणि ब दोन्ही
ड) यापैकी काहीही नाही

३) गरजांची पदानुक्रम कोणी प्रस्तावित केली आहे?

अ) अब्राहम मास्लो	ब) जीन पायगेट
क) सिगमंड फ्रायड	ड) आल्फ्रेड अँडलर

४) सामाजिक अध्ययन सिद्धांत ——— ने विकसित केला होता.

अ) अल्बर्ट एलिस	ब) अल्बर्ट बांडुरा
क) आरोन बेक	ड) गॉर्डन ऑलपोर्ट

५) ——— यांनी विकसित केलेला मनोसामाजिक सिद्धांत.

अ) एरिक एरिक्सन	ब) अँना फ्रायड
क) आल्फ्रेड एडलर	ड) कार्ल जंग

६) मनोवैज्ञानिक उपचारात्मक उपचार कोणती थेरपी जास्त वेळ घेणारी आहे?

अ) संज्ञानात्मक थेरपी	ब) मनोविश्लेषणात्मक थेरपी
क) वर्तणूक थेरपी	ड) REBT

- ७) व्यवहार विश्लेषणाने ——— जीवन स्थिती सादर केली.
 अ) सहा ब) दोन
 क) एक ड) चार
- ८) गट I आणि II जुळवा
 गट I गट II
 A. निराशावादी I. अल्फ्रेड अँडलर
 B. आशावादी दुसरा II. कार्ल रॉजर्स
 C. सुपर-ऑप्टिमिस्ट III. सिगमंड फ्रायड
 अ) A- I B- II C- III ब) A- III B- I C- II
 क) A- III B- II C- I ड) A- II B- I C- III
- ९) वर्तणूक थेरपी ——— वर केंद्रित आहे.
 अ) निरीक्षण करण्यायोग्य घटना ब) व्यक्तिनिष्ठ
 क) बेशुद्ध ड) यापैकी काहीही नाही
- १०) सायकोडायनामिक थेरपीचा मुख्य उद्देश रूग्णाची ——— गरज, इच्छा शोधणे आहे.
 अ) मैत्री ब) अबोध
 क) कार्य संबंध ड) न्यूरोनल आरोग्य
- ११) सामान्यतः असे मानले जाते की संज्ञानात्मक वर्तणूक थेरपी ——— बदलते.
 अ) विचार प्रक्रिया ब) मागील पुरावे
 क) भावनिक उपचार ड) हार्मोनल असंतुलन
- १२) ——— हे जैविक इच्छांचे आसन आहे.
 अ) अंहम ब) पराहम
 क) स्व ड) इदं

प्र.२ थोडक्यात टिपा लिहा. (कोणत्याही चार)

१२

- १) बाल इगो स्थितीबद्दल थोडक्यात परिचय.
- २) उद्दीपक भेदभाव म्हणजे काय?
- ३) मानसोपचार पद्धती म्हणजे काय?
- ४) इगो मानसशास्त्राचा संक्षिप्त परिचय.
- ५) श्रेष्ठतेसाठी प्रयत्न करणे स्पष्ट करा.
- ६) आत्म-वास्तविकता म्हणजे काय?

- प्र.३ खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) १२
- १) तिरस्कार थेरपीबद्दल चर्चा करा.
 - २) मानवतावादी दृष्टिकोनाचा ऐतिहासिक संदर्भ परिभाषित करा.
 - ३) CBT वर लहान नोट्स लिहा.
 - ४) मनोलेैंगिक विकास स्पष्ट करा.
- प्र.४ दीर्घोत्तरी प्रश्न. (कोणताही एक) १२
- १) बोधात्मक वर्तन थेरपी म्हणजे काय? मूलभूत संकल्पना आणि अनुप्रयोगावर चर्चा करा.
- किंवा
- २) मनोविश्लेषण उपचार आणि विविध तंत्रांबद्दल तपशील द्या.
- प्र.५ दीर्घोत्तरी प्रश्न. १२
- मानवतावादी थेरपी आणि क्लायंट-केंद्रित थेरपी दृष्टिकोनामध्ये कार्ल रॉजर्सच्या योगदानाचे वर्णन करा.

Seat No.	
----------	--

Set **P****M.A. (Applied Psychology) (Semester - IV) (New) (NEP CBCS)****Examination: March/April – 2025****Counselling : Interventions and strategists (230126401)**

Day & Date: Wednesday, 14-May-2025

Max. Marks: 60

Time: 03:00 PM To 05:30 PM

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Choose the correct alternative.**12**

- 1) According to the psychodynamic view dream analysis is one of the central tenets of _____.
 - a) Psychoanalysis
 - b) Cognitive behaviour theory
 - c) Humanistic theory
 - d) Client centred theory
- 2) Family therapy is generally used to _____.
 - a) Improve communication between family members
 - b) Resolve parent child conflict
 - c) Both a & b
 - d) None of these
- 3) Who has proposed Hierarchy of Needs?
 - a) Abraham Maslow
 - b) Jean Piaget
 - c) Sigmund Freud
 - d) Alfred Adler
- 4) Social learning theory was developed by _____.
 - a) Albert Ellis
 - b) Albert Bandura
 - c) Aron Beck
 - d) Gordon Allport
- 5) Psychosocial theory developed by _____.
 - a) Erik Erikson
 - b) Anna Freud
 - c) Alfred Adler
 - d) Carl Jung
- 6) Psychological therapeutic treatment which therapy is most time consuming?
 - a) Cognitive Therapy
 - b) Psychoanalytic therapy
 - c) Behavioural therapy
 - d) REBT
- 7) Transactional Analysis introduced _____ life position.
 - a) Six
 - b) Two
 - c) One
 - d) Four

- 8) Match the Group I and II
Group I	Group II
A. Pessimist	I Alfred Adler
B. Optimists	II Carl Rogers
C. Super-optimists	III Sigmund Freud
- a) A- I B- II C- III b) A- III B- I C- II
c) A- III B- II C- I d) A- II B-I C- III
- 9) Behavioural therapy focused on _____.
a) Observable phenomena b) Subjective
c) Unconscious d) None of these
- 10) The main aim of psychodynamic therapy is to explore the patient's _____ need, desire.
a) Friendship b) Unconscious
c) Work Relation d) Neuronal Health
- 11) It is generally considered that cognitive behavioural therapy changes _____.
a) Thought Process b) Past Evidences
c) Emotional cure d) Hormonal imbalance
- 12) The _____ is the seat of biological desires.
a) Ego b) Super Ego
c) Self d) ID

Q.2 Write short Notes. (Any Four) 12

- 1) Brief introduction about child ego state.
- 2) What is stimulus discrimination?
- 3) What is psychotherapy?
- 4) Brief introduction of ego psychology.
- 5) Explain strive for superiority.
- 6) What is self-actualization?

Q.3 Write Short Answers. (Any Two) 12

- 1) Discuss about aversion therapy.
- 2) Define historical context of the humanistic approach.
- 3) Write short notes on CBT.
- 4) Explain psychosexual development.

Q.4 Broad Question. (Any One) 12

- a) What is Cognitive behavior therapy? Discuss basic concepts and application.

OR

- b) Give details about psychoanalytic therapy and various techniques.

Q.5 Broad Question.

12

Describe Carl Rogers contribution in humanistic therapy and client centred therapy approach.

Set

P

एम.ए. (Applied Psychology) (सत्र – IV) (नवीन) (NEP CBCS) परीक्षा:

मार्च/एप्रिल - २०२५

Advance and Applied Counselling Skills (230126402)

वार, दिनांक : शुक्रवार, १६-०५-२०२५

कमाल गुणः ६०

वेळ: दुपारी ०३:०० ते ०५:३०

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

૨) ઉજવીકડીલ અંક પૂર્ણ ગુણ દર્શવિતાત.

प्र.१ खालील दिलेले योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा.

१२

१) समुपदेशक क्लायंटला --- बदल सांगण्यास प्रोत्साहित करतो.

अ) स्वतःची कथा

ब) वैयक्तिक समस्या

क) भावना आणि भावना

ੳ) ਹੇ ਸਰਵ

२) समुपदेशन प्रक्रियेदरम्यान, गोपनीयता राखण्यासाठी काय आवश्यक आहे?

अ) सहकाऱ्यांसोबत क्लायंटची माहिती शेअर करणे

ब) सार्वजनिक सेटिंग्जमध्ये क्लायंट प्रकरणांची उघडपणे चर्चा करणे

क) गोपनीयता राखणे आणि क्लायंटच्या माहितीचे संरक्षण करणे

ड) क्लायंटला त्यांच्या प्रगतीसाठी जाहीरपणे स्वीकारणे

३) ग्राहकांना त्यांचे — विकसित करण्यासाठी समुपदेशन मदत.

अ) अंतर्दृष्टी

ब) संज्ञानात्मक बदल

ક) અ આણિ બ

ડ) ફક્ત અ

४) उपचाराची लांबी मानसोपचार आणि समुपदेशन. मानसोपचार ---- आहे आणि समुपदेशन ---- आहे.

अ) अल्पकालीन आणि दीर्घकालीन

ब) दीर्घकालीन आणि अल्पकालीन

क) अल्पकालीन आणि अल्पकालीन

ड) दीर्घकालीन आणि दीर्घकालीन

५) समुपदेशन प्रक्रियेचा खालीलपैकी कोणता पहिला टप्पा —.

अ) संबंध प्रस्थापित करणे

ब) मूल्यांकन

क) उपचार नियोजन

ड) हस्तक्षेप

- ६) एम्बेडेड समुपदेशनाचे एक उदाहरण ——— आहे.
 अ) व्यावसायिक सल्लागार ब) अल्कोहोलिक निनावी
 क) मानसोपचार ड) यापैकी काहीही नाही
- ७) समर्थन नेटवर्क क्लायंटला ——— मध्ये मदत करतात.
 अ) भावनिक ब) सामना विकसित करणे
 क) प्रोत्साहन ड) या सर्व
- ८) खालीलपैकी कोणता खुला प्रश्न आहे ———.
 अ) तुम्ही वारंवार मद्यपान करता का?
 ब) तुम्ही व्यायाम करता का?
 क) तुम्हाला नोकरी आवडते का?
 ड) ते तुमच्यासाठी महत्त्वाचे का आहे?
- ९) एकटेपणा किंवा एकाकीपणा कमी करणे हे ——— च्या क्रियाकलापांपैकी एक आहे.
 अ) सपोर्ट नेटवर्क ब) ध्येय निश्चित करणे
 क) सहानुभूती दाखवणे ड) सामना करण्याची कौशल्ये
- १०) ——— हे क्लायंटला काय वाटते आणि काय अनुभव येत आहे याची मूलभूत समज आहे.
 अ) सहानुभूती ब) तदानुभूती
 क) टेलिपॅथी ड) यापैकी काहीही नाही
- ११) समुपदेशक ——— करू नका.
 अ) माहितीमध्ये फेरफार करणे ब) समस्येकडे दुर्लक्ष करणे
 क) सहानुभूती दाखवणे ड) हे सर्व
- १२) समुपदेशन संबंध बंद करणे म्हणजे ———.
 अ) संबंध संपवण्याचा निर्णय ब) समाप्ती
 क) निकालावर समाधानी ड) हे सर्व

प्र.२ खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार)

१२

- १) आगाऊ सहानुभूती म्हणजे काय?
- २) समुपदेशन प्रक्रियेत राज्य गोपनीयता.
- ३) सामाजिक समर्थन नेटवर्क परिभाषित करा.
- ४) प्रारंभिक उपस्थित कौशल्य स्पष्ट करा.
- ५) अंतर्दृष्टी म्हणजे काय?
- ६) विश्वासाची भूमिका परिभाषित करा.

- प्र.३ टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) १२
- १) समुपदेशन ध्येय सेटिंग परिभाषित करा.
 - २) एम्बेडेड समुपदेशन स्पष्ट करा.
 - ३) समर्थन गटांच्या फायद्यांवर लिहा.
 - ४) वर्णनात्मक दृष्टिकोनावर लहान टिपा लिहा.
- प्र.४ दीर्घोत्तरी प्रश्न. (कोणताही एक) १२
- १) समुपदेशनाच्या विविध पद्धतींबद्दल तपशील द्या.
किंवा
 - २) समुपदेशनाची जागा, विश्वास आणि गोपनीयता यावर चर्चा करा.
- प्र.५ समुपदेशन म्हणजे काय? समुपदेशनाचे महत्त्व स्पष्ट करा. १२

Seat No.	
-----------------	--

Set	P
1	1
2	1
3	1
4	1
5	1
6	1
7	1
8	1
9	1
10	1
11	1
12	1
13	1
14	1
15	1
16	1
17	1
18	1
19	1
20	1
21	1
22	1
23	1
24	1
25	1
26	1
27	1
28	1
29	1
30	1
31	1
32	1
33	1
34	1
35	1
36	1
37	1
38	1
39	1
40	1
41	1
42	1
43	1
44	1
45	1
46	1
47	1
48	1
49	1
50	1
51	1
52	1
53	1
54	1
55	1
56	1
57	1
58	1
59	1
60	1
61	1
62	1
63	1
64	1
65	1
66	1
67	1
68	1
69	1
70	1
71	1
72	1
73	1
74	1
75	1
76	1
77	1
78	1
79	1
80	1
81	1
82	1
83	1
84	1
85	1
86	1
87	1
88	1
89	1
90	1
91	1
92	1
93	1
94	1
95	1
96	1
97	1
98	1
99	1
100	1

M.A. (Applied Psychology) (Semester - IV) (New) (NEP CBCS)
Examination: March/April - 2025
Advance and Applied Counselling Skills (230126402)

Day & Date: Friday, 16-May-2025
Time: 03:00 PM To 05:30 PM

Max. Marks: 60

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Select the correct alternative.

12

- 1)** The Counsellor encourage the client to tell about _____.
a) Self Story b) Personal problems
c) Feeling and Emotion d) All of these
- 2)** During the counselling process, what is essential for maintaining confidentiality?
a) Sharing client information with colleagues
b) Discussing client cases openly in public settings
c) Maintaining privacy and protecting client information
d) Publicly acknowledging clients for their progress
- 3)** Counselling help to client develop their _____.
a) Insight b) Cognitive change
c) a and b d) Only a
- 4)** Length of treatment psychotherapy and counselling. Psychotherapy is _____ and counselling is _____.
a) Short term and Long term b) Long term and Short term
c) Short term and Short term d) Long term and Long term
- 5)** Which of the following 1st stage of the counselling process?
a) Establishing the relationship b) Assessment
c) Treatment planning d) Intervention
- 6)** One example of embedded counselling is _____.
a) Professional counsellor b) Alcoholic anonymous
c) Psychotherapy d) None of these
- 7)** Support networks help the client in _____.
a) Emotionally b) Develop coping
c) Encouragement d) All of these

- 8) Which one of the following is an open-ended question?
a) Do you drink often? b) Do you exercise?
c) Do you like job? d) Why is that important to you?
- 9) Reduced isolation or loneliness is one of the activities of _____.
a) Support network b) Setting a goal
c) Showing empathy d) Coping skills
- 10) _____ is basic understanding of what the client is feeling and experiences.
a) Sympathy b) Empathy
c) Telepathy d) None of these
- 11) Counsellor do not do _____.
a) Manipulate the information b) Ignore the problem
c) Showing Sympathy d) All of these
- 12) Closing counselling relationship refers to _____.
a) Decision to end relationship b) Termination
c) Satisfied with result d) All of these

Q.2 Write Notes. (Any Four) 12

- 1) What is advance empathy?
- 2) State confidentiality in counseling process.
- 3) Define social support network.
- 4) State initial attending skills.
- 5) What is insight?
- 6) Define role of trust.

Q.3 Write Short Answers. (Any Two) 12

- 1) Define counselling goal setting.
- 2) Explain Embedded counselling.
- 3) Write on benefits of support groups.
- 4) Write short notes on narrative approach.

Q.4 Broad Answer. (Any One) 12

- 1) Give details about various method of counselling.

OR

- 2) Discuss on counselling space, trust and confidentiality.

Q.5 What is counseling? Define significance of counseling. 12

Seat No.	
----------	--

Set P

एम.ए. (Applied Psychology) (सत्र – IV) (नवीन) (NEP CBCS) परीक्षा:

मार्च/एप्रिल – २०२५

Carrier guidance and counselling in education (230126405)

वार, दिनांक : गुरुवार, २२-०५-२०२५

कमाल गुण: ६०

वेळ: दुपारी ०३:०० ते ०५:३०

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.१ खालील दिलेले योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा.

१२

- १) शैक्षणिक समुपदेशनाचे खालीलपैकी कोणते उद्दिष्टे आहे?
 - अ) शिस्त नियंत्रण
 - ब) करिअर निवड
 - क) कौटुंबिक बांधिलकी
 - ड) शैक्षणिक समायोजन
- २) कार्ल रॉजर्स कोणत्या प्रकारच्या समुपदेशनासाठी ओळखले जातात?
 - अ) वर्तणुकीशी संबंधित
 - ब) मनोविश्लेषणात्मक
 - क) तर्कसंगत-भावनिक
 - ड) व्यक्ती-केंद्रित
- ३) समुपदेशन प्रामुख्याने — यावर केंद्रित असते.
 - अ) सल्ला देणे
 - ब) निष्क्रियपणे ऐकणे
 - क) क्लायंटच्या समस्या सोडवणे
 - ड) क्लायंटचे मूल्यांकन करणे
- ४) खालीलपैकी कोणते समुपदेशनाचे तंत्र नाही?
 - अ) संज्ञानात्मक थेरपी
 - ब) ध्यान
 - क) प्रेरक मुलाखत
 - ड) समाधान-केंद्रित समुपदेशन
- ५) करिअर समुपदेशनातील पहिले पाऊल काय आहे?
 - अ) रिज्युम तयार करणे
 - ब) करिअर निवड
 - क) स्व-मूल्यांकन
 - ड) नोकरीची मुलाखत
- ६) शैक्षणिक मार्गदर्शन हे प्रामुख्याने खालील गोष्टींशी संबंधित असते:
 - अ) वैयक्तिक सवयी
 - ब) अभ्यास कौशल्ये आणि ध्येये
 - क) आर्थिक गरजा
 - ड) सोशल मीडिया
- ७) शाळेतील समुपदेशनात शिक्षकाची भूमिका समाविष्ट असते:
 - अ) शिक्षा देणे
 - ब) खुल्या चर्चेला प्रोत्साहन देणे
 - क) उपस्थिती घेणे
 - ड) गृहपाठ करणे

- ८) करिअर विकास सिद्धांत ——— यांनी मांडला होता.
अ) सुपर
ब) स्किनर
क) पावलोव्ह
ड) मास्लो
- ९) करिअर मार्गदर्शन विद्यार्थ्यांना ——— यामध्ये मदत करते:
अ) शैक्षणिक आणि नोकरीचे मार्ग निवडणे
ब) सामाजिक संवाद
क) ताण व्यवस्थापन
ड) मित्र बनवणे
- १०) समुपदेशन मानसशास्त्र प्रामुख्याने यावर लक्ष केंद्रित करते.
अ) शिक्षण पद्धती
ब) औद्योगिक समस्या
क) मानवी विकास आणि समस्या
ड) क्रीडा
- ११) संज्ञानात्मक—वर्तणुकीय समुपदेशन यावर लक्ष केंद्रित करते:
अ) विचार आणि वर्तन
ब) कौटुंबिक समस्या
क) फक्त भावना
ड) शारीरिक आरोग्य
- १२) समुपदेशन हे सल्ला देण्यापेक्षा वेगळे आहे कारण तो ——— आहे.
अ) निर्देश
ब) सूचक
क) सक्ती
ड) क्लायंट—केंद्रित आणि शोषक

प्र.२ टीपा लिहा (कोणतेही चार)

१२

- १) समुपदेशनाच्या स्वरूपावर थोडक्यात लिहा.
- २) शालेय विद्यार्थ्यांच्या मार्गदर्शनाच्या कोणत्याही दोन गरजा स्पष्ट करा.
- ३) महाविद्यालयांमध्ये शैक्षणिक समुपदेशनाचे महत्त्व सांगा.
- ४) करिअर समुपदेशन म्हणजे काय?
- ५) थोडक्यात स्पष्ट कर: उपाय-केंद्रित समुपदेशन.
- ६) प्रेरणादायी मुलाखतीची प्रक्रिया थोडक्यात वर्णन करा.

प्र.३ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणत्याही दोन)

१२

- १) करिअर कौन्सिलिंग आणि करिअर मार्गदर्शन यातील फरक स्पष्ट करा.
- २) शालेय कौन्सिलिंगमध्ये शिक्षकांची भूमिका स्पष्ट करा.
- ३) करिअर विकासाचे कोणतेही दोन प्रमुख सिद्धांत स्पष्ट करा.
- ४) समुपदेशनासाठी संज्ञानात्मक-वर्तणकीय दृष्टीकोन स्पष्ट करा.

प्र.४ दीर्घोत्तरी प्रश्न. (कोणताही एक)

१२

१) भारतातील मार्गदर्शन आणि समुपदेशनाचा उदय आणि वाढ सविस्तरपणे स्पष्ट करा.

किंवा

२) शैक्षणिक वातावरणात वापरल्या जाणाऱ्या समुपदेशनाचे विविध प्रकार आणि तंत्रे स्पष्ट करा.

प्र.५ करिअर कौनिसलिंगची प्रक्रिया आणि करिअर कौन्सिलरला आवश्यक असलेल्या कौशल्यांचे तपशीलवार वर्णन करा.

१२

Seat No.	
-----------------	--

Set P

M.A. (Applied Psychology) (Semester - IV) (New) (NEP CBCS)
Examination: March/April - 2025
Carrier guidance and counselling in education (230126405)

Day & Date: Thursday, 22-May-2025
Time: 03:00 PM To 05:30 PM

Max. Marks: 60

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Choose the correct option and write the answer. 12

- 1) Which of the following is a goal of educational counselling?
a) Discipline control b) Career selection
c) Family bonding d) Academic adjustment
- 2) Carl Rogers is known for which type of counselling?
a) Behavioural b) Psychoanalytic
c) Rational-emotive d) Person-centered
- 3) Counselling mainly focuses on:
a) Giving advice b) Passive listening
c) Solving client problems d) Judging the client
- 4) Which of the following is not a technique of counselling?
a) Cognitive therapy b) Meditation
c) Motivational interviewing d) Solution-focused counselling
- 5) What is the first step in career counselling?
a) Making a resume b) Career selection
c) Self-assessment d) Job interview
- 6) Educational guidance is mostly related to:
a) Personal habits b) Study skills and goals
c) Financial needs d) Social media
- 7) A teacher's role in school counselling includes:
a) Giving punishment b) Encouraging open talk
c) Taking attendance d) Doing homework
- 8) Career development theory was proposed by:
a) Super b) Skinner
c) Pavlov d) Maslow

- 9) Career guidance helps students in:
a) Choosing educational and job paths
b) Social interaction
c) Stress management
d) Making friends
- 10) Counselling psychology focuses mainly on:
a) Teaching methods
b) Industrial issues
c) Human development and problems
d) Sports
- 11) Cognitive-behavioral counselling focuses on:
a) Thoughts and behaviors b) Family issues
c) Emotions only d) Physical health
- 12) Counselling differs from advice because it is _____.
a) Directive
b) Suggestive
c) Forced
d) Client-centered and explorative

Q.2 Short Notes (Any Four)**12**

- 1) Write a short note on the nature of counselling.
- 2) Explain any two guidance needs of school students.
- 3) Mention the importance of educational counselling in colleges.
- 4) What do you understand by career counselling?
- 5) Explain in short: Solution-focused counselling.
- 6) Describe the process of motivational interviewing in brief.

Q.3 Short answers questions (Any Two)**12**

- 1) Describe the difference between career counselling and career guidance.
- 2) Explain the role of teachers in school counselling.
- 3) Describe any two major theories of career development.
- 4) Explain the cognitive-behavioral approach to counselling.

Q.4 Long answers questions (Any One)**12**

- a) Explain in detail the emergence and growth of guidance and counselling in India.

OR

- b) Describe the various types and techniques of counselling used in educational settings.

Q.5 Descriptive answer question**12**

Describe in detail the process of career counselling and the skills required by a career counsellor

Seat No.	
----------	--

Set	P
-----	---

एम.ए. (Applied Psychology) (सत्र – IV) (नवीन/जुना) (CBCS) परीक्षा:
मार्च/एप्रिल – २०२५
Areas of Counseling (MAAP01403)

वार, दिनांक : मंगळवार, २०-०५-२०२५

कमाल गुण: ८०

वेळ: दुपारी ०३:०० ते ०६:००

- सूचना :** १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
 २) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.१ खालील दिलेले योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा.

१६

- १) ——— अशी मुले ज्यांना लक्षणीय आणि सतत भावनिक किंवा वर्तणुकीशी संबंधित अडचणी येतात.
 अ) अंडर अचिव्हर्स / कनिष्ठ कामगिरी निर्देश
 ब) भावनिकदृष्ट्या अस्वस्थ
 क) सामाजिकदृष्ट्या वंचित
 ड) गरीब मुले
- २) ——— हे भावनिक दृष्ट्या अस्वस्थ मुलांचे लक्षण नाही.
 अ) वर्तणुकीतील बदल
 ब) भावनिक अस्वस्था
 क) शैक्षणिक अडचणी
 ड) उच्च स्वाभिमान
- ३) ——— हे IEP चे पूर्ण रूप आहे.
 अ) अंतर्गत शिक्षण योजना
 ब) भारतीय शिक्षण कार्यक्रम
 क) वैयक्तिक शिक्षण कार्यक्रम
 ड) वैयक्तिक मूल्यमापन योजना
- ४) ——— मुले सामान्यतः त्यांच्या अपेक्षित शैक्षणिक किंवा बौद्धिक क्षमतेपेक्षा कमी कामगिरी करत असतात.
 अ) अंडर अचिव्हर्स / कनिष्ठ कामगिरी दर्शक
 ब) भावनिकदृष्ट्या अस्वस्थ
 क) सामाजिकदृष्ट्या वंचित
 ड) गरीब मुले
- ५) ——— हे अंडर अचिव्हर्स / कनिष्ठ कामगिरी दर्शक मुलांचे लक्षण नाही.
 अ) विलंब / आळशी
 ब) उच्च एकाग्रता
 क) प्रेरणाचा अभाव
 ड) विसंगत शैक्षणिक कामगिरी

- ६) ——— ही एक उपचारात्मक प्रक्रिया आहे जिथे व्यग्र जोडप्यांना त्यांचे नाते वाढविण्यासाठी आणि यशस्वी विवाहासाठी कौशल्ये प्राप्त करण्यासाठी मार्गदर्शक आणि समर्थन मिळते.
 अ) विवाहपूर्व समुपदेशन ब) वैवाहिक समुपदेशन
 क) गट समुपदेशन ड) कौटुंबिक समुपदेशन
- ७) विवाहपूर्व समुपदेशनामध्ये ——— हे एक केंद्रित क्षेत्र नाही.
 अ) संप्रेषण कौशल्ये ब) संघर्षाचे निराकरण
 क) आर्थिक व्यवस्थापन ड) विवाहबाह्य संबंधांवर बंदी
- ८) ——— एक थेरपी प्रस्तावित केली जी संबंधांच्या गतिशीलतेचे मूल्यांकन करते आणि वैवाहिक यशाचा अंदाज लावते.
 अ) आरोन बेक ब) गोल्डन स्मिथ
 क) जॉन आणि ज्युली गॉटमन ड) फ्रँकलिन लाजर
- ९) ——— समस्यांवर लक्ष केंद्रित करण्यापेक्षा उपाय शोधण्यावर लक्ष केंद्रित करते.
 अ) घटना—केंद्रित थेरपी ब) भावना—केंद्रित थेरपी
 क) समस्या—केंद्रित थेरपी ड) समाधान—केंद्रित थेरपी
- १०) ——— भागीदारांमधील लैंगिक इच्छेच्या वारंवारता किंवा तीव्रतेमधील फरकांना सूचित करते.
 अ) विसंगत कामवासना ब) विसंगत जोडीदार
 क) विसंगत प्रेम ड) विसंगत आत्मीयता
- ११) मद्यपान, ——— द्वारे वैशिष्ट्यीकृत एक जुनाट विकास सूचित करते.
 अ) दारूची कमकुवत लालसा
 ब) दारूची तीव्र लालसा
 क) मद्यपी बोलण्याची तीव्र लालसा
 ड) दारूची मध्यम लालसा
- १२) डिटॉक्सिफिकेशन ——— साठी वापरले जाते.
 अ) मानसिक आरोग्य सुधारण्यासाठी
 ब) लैंगिक इच्छा थांबवण्यासाठी
 क) नैराश्याची लक्षणे कमी करण्यासाठी
 ड) मद्यपींमध्ये मद्यपीं पुनर्लक्षण कमी करण्यासाठी

- १३) आत्महत्येचा उच्च धोका असलेल्या आणि आवेग आणि भावनिक नियमन समस्यांशी संघर्ष करणाऱ्या व्यक्तींसाठी ——— थेरपी वापरली जाते.
 अ) द्विआत्मक वर्तणूक थेरपी ब) पद्धतशीर संवेदीकरण
 क) वर्तणूक बदल ड) वैयक्तिक शिक्षण कार्यक्रम
- १४) लिथियम, मूड स्टॅबिलायझर, प्रामुख्याने ——— उपचार करण्यासाठी वापरले जाते.
 अ) स्किझोफ्रेनिया ब) मूड डिसऑर्डर
 क) चिंता ड) लैंगिक विकार
- १५) ——— ह्या अशा परिस्थिती आहेत ज्या बऱ्या होऊ शकत नाहीत आणि शेवटी घातक असतात.
 अ) लैंगिक कामवासना विकार
 ब) न्यूरोलॉजिकल विकार
 क) जुनाट आजार
 ड) टर्मिनल रोग/अंत्य रोग
- १६) ——— वृद्ध प्रौढांना भेडसावणाऱ्या मानसिक, भावनिक आणि सामाजिक समस्यांवर लक्ष केंद्रित करते.
 अ) जेरियाट्रिक समुपदेशन ब) ऑन्टोलॉजी समुपदेशन
 क) झेन समुपदेशन ड) जीवन समुपदेशन

प्र.२ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार)

१६

- १) भावनिकदृष्ट्या अस्वस्थ मुलांची कारणे स्पष्ट करा.
- २) कनिष्ठ कामगिरी दर्शक मुलांची लक्षणे स्पष्ट करा.
- ३) सामाजिकदृष्ट्या वंचित मुलांची कारणे स्पष्ट करा.
- ४) मद्यपानाची कारणे स्पष्ट करा.
- ५) मंद गतीने शिकणाऱ्या मुलांची लक्षणे स्पष्ट करा.
- ६) जुनाट आजार कोणते आहेत? ते स्पष्ट करा.

प्र.३ लघुत्तरी प्रश्न सोडवा. (कोणतेही दोन)

१६

- १) वैवाहिक समुपदेशन म्हणजे काय? वैवाहिक समुपदेशनाची केंद्रित क्षेत्रे स्पष्ट करा.
- २) भूमिका संघर्ष म्हणजे काय? भूमिकेच्या संघर्षासाठी मुख्य भूमिका संघर्ष आणि समुपदेशन कौशल्ये स्पष्ट करा.
- ३) मानसिकदृष्ट्या अपंग म्हणजे काय? मानसिकदृष्ट्या अपंगांचे पुनर्वसन स्पष्ट करा.
- ४) विवाहपूर्व समुपदेशन म्हणजे काय? विवाहपूर्व समुपदेशनात कोणते मानसोपचार तंत्र वापरले जातात?

प्र.४ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा. (कोणताही एक)

१६

१) वैवाहिक समुपदेशन परिभाषित करा. वैवाहिक जोडप्यात लैंगिक आणि भूमिका संबंधित समस्या कोणत्या आहेत? स्पष्ट करा.

किंवा

२) आत्महत्या म्हणजे काय? आत्महत्येच्या प्रयत्नांची कारणे आणि आत्महत्येवरील उपचार स्पष्ट करा.

प्र.५ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा.

१६

अंत्य रोग आणि जुनाट आजार कोणते आहेत? अंत्य रोग आणि दीर्घकालीन आजारासाठी समुपदेशन तंत्र स्पष्ट करा.

Seat No.	
----------	--

Set	P
-----	---

M.A. (Applied Psychology) (Semester - IV) (New/Old) (CBCS)
Examination: March/April - 2025
Areas of Counseling (MAAP01403)

Day & Date: Tuesday, 20-May-2025
 Time: 03:00 PM To 06:00 PM

Max. Marks: 80

Instructions: 1) All questions are compulsory.
 2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Select the correct alternative.

16

- 1) _____ children refer to individuals who exhibit significant and persistent emotional or behavioral difficulties.
 - a) Under Achievers
 - b) Emotionally Disturbed
 - c) Socially Disadvantaged
 - d) Poor Children
- 2) _____ is not a symptom of Emotionally Disturbed Children.
 - a) Behavioral Changes
 - b) Emotional Dysregulation
 - c) Academic Difficulties
 - d) High self esteem
- 3) _____ is a full form of IEP
 - a) Internal Education Plan
 - b) Indian Education Program
 - c) Individualized Education Program
 - d) Individual Evaluation Plans
- 4) _____ children are typically characterized by consistently performing below their expected academic or intellectual potential.
 - a) Under Achievers
 - b) Emotionally Disturbed
 - c) Socially Disadvantaged
 - d) Poor Children
- 5) _____ is not a symptom of Underachievers Children.
 - a) Procrastination
 - b) High concentration
 - c) Lack of Motivation
 - d) Inconsistent Academic Performance
- 6) _____ is a therapeutic process where engaged couples receive guidance and support to enhance their relationship and acquire skills for a successful marriage.
 - a) Pre-Marital Counseling
 - b) Marital Counseling
 - c) Group Counseling
 - d) Family Counseling

- 7) _____ is not a focused area in pre-marital counseling
- a) Communication Skills
 - b) Conflict Resolution
 - c) Financial Management
 - d) Prohibition of extra marital affairs
- 8) _____ proposed a therapy which assesses relationship dynamics and predicts marital success.
- a) Aron Beck
 - b) Golden Smith
 - c) John and Julie Gottman
 - d) Franklin Lazarus
- 9) _____ concentrates on finding solutions rather than dwelling on problems.
- a) Event-Focused Therapy
 - b) Emotion-Focused Therapy
 - c) Problem-Focused Therapy
 - d) Solution-Focused Therapy
- 10) _____ refer to differences in the frequency or intensity of sexual desire between partners.
- a) Mismatched Libido
 - b) Mismatched Partner
 - c) Mismatched Love
 - d) Mismatched Intimacy
- 11) Alcoholism, a chronic disorder characterized by _____.
- a) a weak craving for alcohol.
 - b) a strong craving for alcohol.
 - c) a strong craving for alcoholic talking
 - d) a moderate craving for alcohol.
- 12) Detoxification is used to _____
- a) improve mental health
 - b) stop sexual desires
 - c) reduce depression symptoms
 - d) reduce withdrawal symptoms in alcoholic
- 13) _____ therapy used for individuals at high risk for suicide and who may struggle with impulsivity and emotional regulation issues.
- a) Dialectical Behavioral Therapy
 - b) Systematic Desensitization
 - c) Behavior Modification
 - d) Individualized Education Program
- 14) Lithium, a mood stabilizer, is used primarily to treat _____.
- a) Schizophrenia
 - b) Mood Disorder
 - c) Anxiety
 - d) Sexual Disorder
- 15) _____ are conditions that cannot be cured and are ultimately fatal.
- a) Sexual Libido Disorders
 - b) Neurological Disorders
 - c) Chronic Illness
 - d) Terminal Disease

16) _____ focuses on addressing the psychological, emotional, and social issues faced by older adults.

a) Geriatric Counseling	b) Ontology Counseling
c) Zen Counseling	d) Life Counseling

Q.2 Write short answers. (Any Four)

16

- 1) Explain the Causes of Emotionally Disturbed Children.
- 2) Explain the symptoms of Underachiever children.
- 3) Explain the Causes of Socially Disadvantaged Children.
- 4) Explain the causes of Alcoholic
- 5) Explain the symptoms of slow learners.
- 6) Which are the Chronic illness? Explain it.

Q.3 Write Short Notes (Any Two)

16

- 1) What is Marital Counseling? Explain the focused areas of marital counseling.
- 2) What is role conflict? Explain the major role conflicts and counseling skills for role conflict
- 3) What is mentally handicap? Explain the rehabilitation of mentally handicaped.
- 4) What is pre - marital counseling? Which psychotherapies are used in pre-marital counseling?

Q.4 Answer the following questions in detail. (Any One)

16

- 1) Define Marital counseling. Which are sexual and role related problems in a marital couple?

OR

- 2) What is suicide? Explain the causes of attempted Suicide and the treatments on suicide.

Q.5 Answer the following questions in detail.

16

Which are terminal and chronic illness? Explain the Counseling techniques for terminal diseases and chronic illness.

Seat No.	
----------	--

Set	P
-----	---

एम.ए. (Applied Psychology) (सत्र – IV) (नवीन/जुना) (CBCS) परीक्षा:

मार्च/एप्रिल – २०२५

Career Guidance & Counseling in School & Education (MAAP01407)

वार, दिनांक : गुरुवार, २२-०५-२०२५

कमाल गुण: ८०

वेळ: दुपारी ०३:०० ते ०६:००

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.१ खालील दिलेले योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा.

१६

- १) ——— ही ज्ञान, कौशल्ये, मूल्ये, विश्वास आणि सवयी प्राप्त करण्याची प्रक्रिया आहे.
 - अ) शिक्षण
 - ब) विचार करणे
 - क) आठवणे
 - ड) गाणे
- २) करिअरच्या शोधात खालील घटकांपैकी ——— सामान्यतः विचारात घेतले जात नाही.
 - अ) आवड
 - ब) मूल्ये
 - क) मित्राच्या शिफारसी
 - ड) कौशल्ये
- ३) ——— मध्ये प्रमाणित चाचण्या, शैक्षणिक कार्यप्रदर्शन मूल्यमापन, व्यक्तिमत्व मूल्यांकन यांचा समावेश होतो.
 - अ) अभ्यासक्रम निवड
 - ब) शैक्षणिक नियोजन
 - क) वैयक्तिक मूल्यांकन
 - ड) करिअर एक्सप्लोरेशन/कॅरियर अन्वेषण
- ४) करिअर नियोजनाच्या संदर्भात SWOT विश्लेषणाचा अर्थ ——— आहे.
 - अ) सामर्थ्य, कमकुवतपणा, संधी, धोके
 - ब) कौशल्ये, कार्य, उद्दिष्टे, क्रिया
 - क) रणनीती, कमकुवतपणा, संधी, प्रतिभा
 - ड) यश, शहाणपण, उद्दिष्टे, वेळ मर्यादा

- ५) ——— चा वापर करिअर समुपदेशकाद्वारे व्यक्तींची वैशिष्ट्ये आणि प्राधान्यांबद्दल डेटा गोळा करण्यासाठी केला जातो.
 अ) निदान चाचणी
 ब) सामान्य चौकशी
 क) फक्त निरीक्षण
 ड) मूल्यांकन साधने किंवा सायकोमेट्रिक चाचण्या
- ६) खालीलपैकी ——— हा करिअरच्या विकासातील ठराविक टप्पा नाही.
 अ) अन्वेषण
 ब) स्थापना
 क) स्तब्धता
 ड) देखभाल
- ७) ——— ही एक प्रक्रिया आहे ज्याचा उद्देश लहान मुलांना करिअरच्या संकल्पनेची ओळख करून देणे, करिअर जागरूकता वाढवणे.
 अ) प्रीस्कूल/पूर्व प्राथमिक करिअर मार्गदर्शन
 ब) व्यावसायिक मार्गदर्शन
 क) शैक्षणिक मार्गदर्शन
 ड) सॉफ्ट स्किल मार्गदर्शन
- ८) ——— हा माहितीपूर्ण मुलाखतीचा उद्देश आहे.
 अ) नोकरीसाठी अर्ज करणे
 ब) विशिष्ट करिअर क्षेत्राबद्दल माहिती गोळा करणे
 क) जास्त पगारासाठी वाटाघाटी करणे
 ड) नोकरीचा राजीनामा देणे
- ९) ——— हे विद्यार्थ्यांना विविध पार्श्वभूमी आणि व्यावसायातील सकारात्मक रोल मॉडेल्स आणि मार्गदर्शकांची ओळख करून देते जे त्यांना प्रेरणा आणि प्रवृत्त करू शकतात.
 अ) प्राथमिक शाळेतील करिअर मार्गदर्शन
 ब) हायस्कूल करिअर मार्गदर्शन
 क) पदवीधर करिअर मार्गदर्शन
 ड) व्यावसायिक मार्गदर्शन
- १०) ——— हे एखाद्या व्यक्तीच्या पसंतीच्या पातळीचे मोजमाप आणि मूल्यमापन करण्याच्या उद्देशाने डिझाइन केलेले एक चाचणी साधन आहे.
 अ) संपादन चाचणी
 ब) आवड चाचणी
 क) अभियोग्यता चाचणी
 ड) बुद्धिमत्ता चाचणी

- ११) वरिष्ठ हायस्कूलमध्ये ——— हे करिअर मार्गदर्शन तंत्र म्हणून वापरले जाते.
 अ) केवळ ध्येयाची आकांक्षा
 ब) रोल प्ले मॉडेल
 क) कथा सांगणे
 ड) करिअर अन्वेषण/एक्सप्लोरेशन कार्यशाळा
- १२) ——— हे एखाद्या व्यक्तीचे कौशल्य किंवा दिलेल्या क्रियाकलापात यशस्वी होण्याची प्रवृत्ती निर्धारित करण्याची वापरली जाते.
 अ) संपादन चाचणी
 ब) आवड चाचणी
 क) अभियोग्यता चाचणी
 ड) बुद्धिमत्ता चाचणी
- १३) ——— ने करिअर निवडीचा/चॉईसचा सिद्धांत विकसित केला (RIASEC मॉडेल) .
 अ) जॉन हॉलंड
 ब) जॉन वॉटसन
 क) विल्यम जेम्स
 ड) जॉन कोहलर
- १४) ——— हे विद्यार्थ्यांना त्यांच्या आवडी, सामर्थ्य आणि विविध करिअर क्षेत्रांशी संबंधित प्राधान्ये ओळखण्यात मदत करतात.
 अ) अभियोग्यता चाचण्या
 ब) करिअर आवडीच्या प्रश्नावली
 क) व्यक्तिमत्व चाचण्या
 ड) भावनिक बुद्धिमत्ता चाचण्या
- १५) ——— नुसार करिअर हे वैयक्तिक वैशिष्ट्ये, सामाजिक घटक आणि पर्यावरणीय प्रभावांनी प्रभावित होणारी जीवनभर प्रक्रिया आहे.
 अ) लाइफ-स्पॅन आणि लाइफ-स्पेस सिद्धांत
 ब) करिअर निवडीचा सिद्धांत
 क) सामाजिक संज्ञानात्मक करिअर सिद्धांत
 ड) अपेक्षा-मूल्य सिद्धांत
- १६) सामान्यतः ——— सायकोमेट्रिक चाचण्या करिअर समुपदेशनात वापरल्या जातात.
 अ) आवड चाचणी आणि बुद्धिमत्ता चाचणी
 ब) आवड चाचणी आणि अभियोग्यता चाचणी
 क) आवड चाचणी, अभियोग्यता चाचणी आणि बुद्धिमत्ता चाचणी
 ड) अभियोग्यता चाचणी आणि संपादन चाचणी

प्र.२ खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार)

१६

- १) शिक्षण म्हणजे काय? थोडक्यात लिहा.
- २) शिक्षण आणि मार्गदर्शन यांच्यातील संबंध स्पष्ट करा.
- ३) निवड वर्तन म्हणजे काय? निवड वर्तनावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.
- ४) करिअर मार्गदर्शनामध्ये समुपदेशकाच्या भूमिकेबद्दलचे दृष्टिकोन स्पष्ट करा.
- ५) करिअर विकास म्हणजे काय? करिअरच्या विकासाचे टप्पे स्पष्ट करा.
- ६) प्राथमिक शाळेतील करिअर समुपदेशकाची भूमिका स्पष्ट करा.

प्र.३ खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

१६

- १) प्राथमिक शाळा म्हणजे काय? प्राथमिक शाळेतील करिअर समुपदेशकाची भूमिका स्पष्ट करा.
- २) पूर्व प्राथमिक / प्रीस्कूलमध्ये करिअर मार्गदर्शन काय आहे? प्रीस्कूल वयातील करिअर मार्गदर्शन तंत्र स्पष्ट करा.
- ३) समुपदेशन म्हणजे काय? करिअर मार्गदर्शन आणि समुपदेशनातील माहितीची भूमिका स्पष्ट करा.
- ४) करिअरच्या विकासावर आणि निवड वर्तणुकीवर परिणाम करणाऱ्या घटकांचे स्पष्टीकरण करा.

प्र.४ खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणताही एक)

१६

- १) सर्वसमावेशक व्यावसायिक मार्गदर्शन म्हणजे काय? तपशीलवार स्पष्ट करा.
थकंवा
- २) करिअर म्हणजे काय? करिअर विकास आणि निवडीचे सिद्धांत स्पष्ट करा.

प्र.५ खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा.

१६

सामाजिक बोधनीक करिअर सिद्धांतातील मुख्य संकल्पनांचे वर्णन करा आणि सामाजिक बोधनीक करिअर सिद्धांताच्या अनुप्रयोगांचे / उपयोगांचे स्पष्टीकरण करा.

Seat No.	
----------	--

Set	P
-----	---

M.A. (Applied Psychology) (Semester - IV) (New/Old) (CBCS)
Examination: March/April – 2025
Career Guidance & Counseling in School & Education (MAAP01407)

Day & Date: Thursday, 22-05-2025
 Time: 03:00 PM To 06:00 PM

Max. Marks: 80

Instructions: 1) All questions are compulsory.
 2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Multiple choice question:

16

- 1) ____ is the process of acquiring knowledge, skills, values, beliefs, and habits.

a) Education	b) Thinking
c) Recall	d) Singing
- 2) ____ of the following factors is NOT typically considered in career exploration.

a) Interests	b) Values
c) Friends' recommendations	d) Skills
- 3) ____ involve standardized tests, academic performance evaluations, personality assessments.

a) Course Selection	b) Academic Planning
c) Individual Assessment	d) Career Exploration
- 4) SWOT analysis stands for ____ in the context of career planning.

a) Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats
b) Skills, Work, Objectives, Tasks
c) Strategies, Weaknesses, Opportunities, Talents
d) Success, Wisdom, Objectives, Timelines
- 5) ____ is used by Career counselor to collect data about individuals' characteristics and preferences.

a) Diagnostic Test
b) Common Enquiry
c) Only Observation
d) Assessment tools or Psychometric Tests
- 6) ____ of the following is NOT a typical stage in career development.

a) Exploration	b) Establishment
c) Stagnation	d) Maintenance

- 7) ____ is a process aimed at introducing young children to the concept of careers, fostering career awareness.
- a) Preschool career Guidance b) Vocational Guidance
 - c) Academic Guidance d) Soft Skill Guidance
- 8) ____ is the purpose of informational interviews.
- a) To apply for a job
 - b) To gather information about a specific career field
 - c) To negotiate a higher salary
 - d) To resign from a job
- 9) ____ introduces students to positive role models and mentors from diverse backgrounds and professions who can inspire and motivate them.
- a) Elementary school career guidance
 - b) High school career guidance
 - c) Graduate career guidance
 - d) Vocational guidance
- 10) ____ is a testing instrument designed for the purpose of measuring and evaluating the level of an individual's preference.
- a) Achievement Test b) Interest Test
 - c) Aptitude Test d) IQ Test
- 11) ____ is used as Career Guidance Techniques in Senior High School.
- a) Aspiration of Goal only b) Role Play Model
 - c) Story Telling d) Career Exploration Workshops
- 12) ____ is used to determine an individual's skill or tendency to succeed in a given activity.
- a) Achievement Test b) Interest Test
 - c) Aptitude Test d) IQ Test
- 13) ____ developed a Theory of Career Choice. (RIASEC Model).
- a) John Holland b) John Watson
 - c) William James d) John Kohler
- 14) ____ help students identify their interests, strengths, and preferences related to various career fields.
- a) Aptitude tests b) Career Interest Inventories
 - c) Personality Tests d) Emotional intelligence tests
- 15) According to ____ Career as a lifelong process influenced by individual characteristics, social factors, and environmental influences.
- a) Life-Span and Life-Space Theory
 - b) Theory of Career Choice
 - c) Social Cognitive Career Theory
 - d) Expectancy-Value Theory

16) Generally Psychometric tests are used in career counseling.

- a) Interest Test and IQ Test
- b) Interest Test and Aptitude Test
- c) Interest Test, Aptitude Test and IQ Test
- d) Aptitude Test and Achievement Test

Q.2 Write short answers. (Any Four)

16

- 1) What is education? Explain in brief.
- 2) Explain the relationship between Education and Guidance.
- 3) What is choice behavior? Explain the Factors Influencing on Choice Behavior.
- 4) Explain the perspectives on counselor's role in career Guidance.
- 5) What is career development? Explain the stages of career development.
- 6) Explain the role of career counselor in elementary school.

Q.3 Answer the following questions. (Any Two)

16

- 1) What is Elementary school? Explain the Role of career counselor in elementary school.
- 2) What is career Guidance at preschool? Explain the Career Guidance techniques in preschool age.
- 3) What is counseling? Explain the role of Information in career guidance & counseling.
- 4) Explain the Factors influences on career development and choice Behavior.

Q.4 Broad Answers. (Any One)

16

- 1) What is Comprehensive Vocational Guidance? Explain in details.
- 2) What is career? Explain the Theories of Career Development and Choice.

Q.5 Broad Answers.

Describe the key concepts in Social Cognitive Career Theory and Explain the Applications of Social Cognitive Career Theory.

16